

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, helmik. 28 - Wed. Feb. 28, 1990

FINNISH AMERICAN WEEKLY

86 vuosikerta Vol. LXXXVI No. 9

45 cents

Oppositiojohtaja Chamorro voitti Nicaraguan vaaleissa

MANAGUA - Oppositiojohtaja Violeta Chamorro saavutti yllätysvoiton Nicaraguassa 11 vuotta johtaneista sandinisteista sunnuntai presidentinvaaleissa. Presidentti Daniel Ortega myönsi tappionsa, ja kehotti kansalaisia takaamaan rauhallisen vallansiirron.

Kunäänistä oli laskettu noin 80 prosenttia Chamorro oli saanut niistä 55 prosenttia ja Ortega 44. Oppositio, jolla on

takanaan Yhdysvaltain tuki, johti samanlaisella marginaalilla paikallisviranomaisien ja kansalliskokouksen vaaleissa.

Vaaleja oli seuraamassa yli 2,000 ulkomaalaista tarkkailijaa, heidän joukossaan entinen presidentti Jimmy Carter. Carterin mukaan vaalit sujuivat rehellisesti ja oikeudenmukaisesti.

Sandinistit nousivat Nicar-

aguan johtoon 1979, kun diktaattori Anastasio Somoza syöstiin vallasta. Vallankumous johti aluksi parempaan terveydenhuoltoon ja koulutukseen, mutta 1980-luvun loppuun mennessä maa kärsi ruokapulasta, työttömyydestä ja 30,000 prosentin inflaatiosta. Sandinistihallitus ja USAn tukemat contra-sissit ovat käyneet jatkuvaa sisällissotaa, jossa on kuollut lähes 30.000 ihmistä.

Vaalit sujuivat rauhallisesti, mutta tarkkailijoiden mukaan osa vaalitulokseen pettyneistä sandinisteista saattaa ryhtyä kapinoimaan uutta hallitusta vastaan.

Chamorro poliittisesti kokematon

Violeta Chamorron, 60, edessä on vaikeita haasteita talouden kohentamisesta maan poliittiseen rauhoittamiseen. Chamorron neuvonantajat myöntävät, että hänellä on paljon opittavaa, sillä hän on politiikassa vasta-alkaja.

Chamorro oli kotirouvana, kunnes hänen miehensä Pedro Joaquín Chamorro murhattiin 1978, todennäköisesti Somozan käskystä. Chamorro toimitti La Prensa -sanomalehteä, joka oli hyökännyt Somozan hallintoa vastaan.

Vallankumouksen jälkeen Chamorro liittyi ensimmäiseen sandinisti-juntaan, josta hän kuitenkin erosi muutamaa kuukautta myöhemmin. La Prensa, jota Chamorro on toimittanut miehensä kuolemasta lähtien, muuttui sävyiltään hallituksen vastaiseksi ja syytti sandinisteja

jatkuu sivulla 16

Reagan kieltää tienneensä Iran-contra -laittomuuksista

WASHINGTON - Entinen presidentti Ronald Reagan sanoi videoidussa todistajalausunnossa olleensa täysin tietämätön laittomasta avusta, jota hänen alaisensa antoivat Nicaraguan contrille.

Reagan sanoi myös, ettei hän ole nähnyt mitään todisteita siitä, että laittomasti Iranin myydyistä aseista saadut varat menivät contrille.

Reagan oli nimetty päätodistajaksi hänen entistä turvallisuusneuvonantajansa John Pointdexterin vastaan käytävässä oikeudenkäynnissä. Reaganin lausunto ei kuitenkaan antanut tukea Pointdexterin väitteille, että presidentti oli hyväksynyt hänen toimensa Iran-contra-jutun yhteydessä.

Kahdeksantuntisen kyse-

lyn aikana rennolta ja hyväkuntoiselta näyttänyt Reagan, 79, hymyili useaan otteeseen anteeksipyyttävästi ja sanoi, ettei muista vastausta esitettyyn kysymykseen.

Reagan sanoi, ettei hän voi muistaa häneltä kysyttyjä yksityiskohtia, koska tapasi virkakautensa aikana satoja valtionpäämiehiä ja näki miljoonia asiakirjoja.

Reagan on ensimmäinen entinen presidentti, joka valan alla todisti hallitukseensa liittyssä skandaalissa. Hän paljasti niin vähän, että varoitimet valtiollisten salaisuuksien suojelemiseksi osoitautuivat tarpeettomiksi. Videonauha hänen todistajalausunnostaan näytettiin leikkaamattomana toimittajille.

Havelille lämmin vastaanotto Washingtonissa

WASHINGTON - Itä-Eurooppa on peruuttamattomasti matkalla totalitarismista itsehallintoon, sanoi Tshekkoslovakian presidentti Vaclav Havel puheessaan kongressin yhteisistunnolle viime viikolla.

"Olemme ostaneet vapautemme ja uudestisyntyneen demokratiamme kalliilla hinnalla," Havel sanoi, "emme me aio luopua niistä."

Kongeressi osoitti suosiotaan Havelille, joka kommunistihallituksen aikana joutui vankilaan kirjoitustensa vuoksi.

Hänet otettiin vastaan lämpimästi kaikkialla mihin hän matkusti kaksipäiväisen Yhdysvaltain vierailunsa aikana. Havel kutsuttiin kahteen otteeseen Valkoiseen Taloon, ja hän esiintyi CNN- ja NBC-televisioyhtiöiden haastattelussa.

Havelin suosiota lisäsi se, että hän ei pyytänyt isännil-

tään maalleen talousapua, kuten monet köyhien maiden valtionpäämiehet. "Kaikkein eniten he kaipaavat apua kielissä," sanoi Shirley Temple Black, Yhdysvaltain Tshekkoslovakian suurlähettiläs.

Bush sanoi lähettävänsä 60 rauhanturvaajaa Tshekkoslovakiaan opettamaan englantia. Lisäksi hän myönsi tshekkiläisille tuotteille erikoisase- man Yhdysvaltain ulkomaankaupassa. Erikoisase- man turvin Tshekkoslovakia välttyi korkeilta tuontitulleilta.

Havelin mukaan paras tapa auttaa Itä-Eurooppa on tukea Neuvostoliittoa sen "peruttamattomalla mutta tavattoman mutkaisella tiellä demokratiaan." Jos Neuvostoliitto muuttuu demokraattiseksi markkinatalousmaaksi, vähennee amerikkalaisten tarve ylläpitää suurta puolustusbudjettia, Havel huomautti.

Biljoona ihmistä lisää 1990-luvulla

Maailman väkiluku kasvaa tällä vuosikymmenellä 5.2 biljoonasta lähes 6.2 biljoonaan, arvioi Yhdistyneiden Kansakuntien väestörahas- ton johtaja Nafis Sadik.

Väestö kasvaa kolmella ihmisellä sekunnissa, mikä tekee neljännesmiljoonan päivässä. Kasvu on historian nopeinta.

Syntyvyys on suurin köyhissä maissa. 1984 väestönkasvu väheni kaikkialla paitsi Af-

rikassa ja osissa Etelä-Aasiaa. Sadikin mukaan nykytilanne näyttää huolestuttavalta, koska syntyvyys laskee monissa maissa odotettua hitaammin.

Monet Aasian valtiot ovat julistaneet ohjelmia väestönkasvun pysäyttämiseksi, mutta useissa maissa väestö kasvaa yhä 2-2.5 prosentin vuosivauhtia. Kaakkois-Aasiassa nopea kasvu vahingoittaa alueen valtioiden parantunutta taloutta, Sadik sanoi.

Violeta Barrios De Chamorro tervehtii kannattajiaan saapuessaan maanantaina yhdistyneen opposition vaalipäämajaan Managuassa voittonsa jälkeen.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

- 'Puttin' on the Ritz' in Boston
- To last a lifetime!
- Werner Wiskari talks on 'The New Finland' at Cape Society's 7th
- Strike affecting Finnish banks

Sisäsivuilla:

- Varpu Lindström tutkii kanadan-suomalaisten ansiotuloja sivu 2
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Voittamaton sota

Kriisitilanteessa hallituksellamme on viime aikoina ollut tapana julistaa sota. Kaikki tuki olemme tietoisia sodista köyhyyttä ja lukutaidottomuutta vastaan. Ja nyt olemme huumesodan keskellä.

On jotenkin hullua puhua sodista näissä yhteyksissä, kun kysymyksessä on yhteiskuntamme itse synnyttämät sosiaaliset ongelmat. Niitä ei voida ratkaista aseilla, kuten yleensä on sodissa tapana. Ainoa ero päästä niistä eroon, on koettaa valistaa ihmisiä omaksumaan uudet asenteet.

Tilastojen mukaan 20 amerikkalaista kuolee päivittäin huumeisiin. Samanaikaisesti 350 amerikkalaista menehtyy alkoholin nauttimisen seurauksena - joko rattijuoppojen aiheuttamiin auto-onnettomuuksiin, kirroosiin tai alkoholin synnyttämän väkivallan seurauksena.

Päivittäin yli 1,000 amerikkalaista kuolee nikotiinin synnyttämiin tauteihin, keuhkosityöpä niistä yleisin. Monet heistä vain siksi, että ovat joutuneet asumaan tai työskentelemään tupakan savun täyttämässä elinympäristössä. He eivät itse ole polttaneet yhtään savuketta koko elinaikanaan.

Tästä huolimatta hallituksemme huumesota koskee vain ns. laittomia huumeita. Tupakka- ja alkoholikäytävapolitisointi on erittäin voimakasta hallitustasolla.

Maapallon asukkaista joka viideskymmenes asuu maassamme. Viidesosa maapallon huumeista kuluu amerikkalaisten käytössä. Huume-kauppa rehoittaa siitä huolimatta, että vangitsemme enemmän huumeitten väärinkäyttäjää kuin mikään muu valtio koko maailmassa Etelä-Afrikan lukuunottamatta.

Presidentti Bush on ilmassut haluavansa taltuttaa huumeongelman ja on lisännyt toimiin käytettäviä määrärahoja 12 prosentilla. Seitsemän jokaisesta dollarista käytetään käyttäjien, myyjien ja salakuljettajien kiinnisaamiseksi. Vain kolme jokaisesta kymmenestä dollarista käytetään hoito- ja valistustoimiin. Tämä siitä huolimatta, että asiantuntija toisensa jälkeen on ilmaissut pitävänsä valistusta ainoana oikeana keinona huumeitten taltuttamiseksi.

Siis, huumesota jatkuu...

Kanadansuomalaisia Sudbryn Suurjuhlilla vuoden 1989 elokuussa.

Suomalaiset ovat sitkeämpiä käymään koulua kuin englantilaiset ja italialaiset. Kilpailtaessa työstä ja palkoista he jäävät kuitenkin kolmanneksi - ainakin Kanadassa. Selitys saattaa löytyä erilaisista kulttuuriperinteistä ja asenteista.

Kanadansuomalaiset muita heikommilla työelämässä

Kanadan valtio julkaisi viime vuonna vuoden 1986 väestönlaskentaan perustuvan, kiistelyä aiheuttaneen kirjan Dimensions: Profile of Ethnic Groups. Teos sisältää yksityiskohtaisia tilastoja eri etnisten ryhmien koulutuksesta, ammateista ja ansiotuloista.

Kanadanjuutalaiset protestoivat kirjan julkaisemista vastaan väittäen sen lisäävän ennakkoluuloja tiettyjä väestöryhmiä kohtaan ja stereotyyppisiä käsityksiä etnisten ryhmien eroavaisuuksista. Juutalaisten ansiotulot osoittautuivat julkaistujen tilastojen mukaan huomattavasti korkeammiksi kuin muiden etnisten ryhmien.

Suomalaiset asettuneet syrjäseuduille

Kanadansuomalaisista tilastot antavat päinvastaisen kuvan. Heidän keskimääräiset vuositulonsa ovat alhaisemmat kuin minkään muun pohjoismaisen tai balttilaisen ryhmän. Kanadan pohjois- ja itä-eurooppalaisista etnisistä ryhmistä vain venäläiset ja belgialaiset ansaitsevat suomalaisia huomattavasti enemmän.

Mistä suomalaisten muihin ryhmiin verrattaessa alhainen ansiotaso sitten johtuu? Syyt löytyvät suomalaisasutuksen maantieteellisestä jakautumisesta, erinäisistä kulttuuritekijöistä ja mahdollisesti myös muista tilastojen tavoittamattomista seikoista.

tomiin jäävistä seikoista.

Tärkein syy löytyy ehkä juuri suomalaisten asutushistoriasta. Kanadaan siirtyessään he yleensä kartoivat suuria kaupunkia ja asettuivat enimmäkseen alueille, joilla kaivos- ja metsäteollisuus tarvitsivat työvoimaa. Suurin ryhmä suomalaisia asuu edelleenkin Pohjois-Ontariossa ja Brittiläisessä Kolumbiassa. Näillä alueilla elinkustannukset ovat pienemmät kuin muualla, mutta niin ovat vastavasti myös mahdollisuudet valita monipuolista tai korkeapalkkaista työtä.

Tilastot kattavat kaikki ne Kanadansuomalaiset, jotka ovat syntyneet Suomessa tai joiden molemmat vanhemmat kuuluvat suomalaisten etniseen ryhmään. Yhteensä heitä on 40,565, joista yli puolet eli 22,480 on syntynyt Kanadassa. Jos laskisimme mukaan nekin, jotka ovat vain osaksi suomalaisia, määrä nousisi jo yli kaksinkertaiseksi jatkuu seuraavalla sivulla

Nimipäivät

Maalisk. 13 p., Tarvo, Erno, Ernesti
Maalisk. 14 p., Matilda, Tilda
Maalisk. 15 p., Risto
Maalisk. 16 p., Ilkka
Maalisk. 17 p., Kerttu, Kerttuli
Maalisk. 18 p., Eetu, Edward
Maalisk. 19 p., Jooseppi, Juuso

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)
Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

TELEPHONE (508)343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1990: Yhteensä \$1,684.65

Veikko Lampilan muistolle
Eila Lampila, Fitchburg, MA \$10.00

Miehensä Anders R. Nelsonin muistolle
Elna Ruska Nelson
Centerville, Cape Cod, MA \$25.00

KATTILARAHASTO: Yhteensä \$1,660.00

Eva & Henry Hirvi, Paxton, MA \$10.00
Thelma O. Mattson, Maynard, MA \$25.00

Koossa nyt 77 prosenttia kokonaiskuluista.

Kiitos lahjoittajille!

KANADAN ... jatkoa edelliseltä

si eli 91,340:een.

Suomalaisten siirtolaisten jälkeläiset ovat usein jääneet vanhempiensa aikanaan valitsemille alueille. Näin työpaikan valintamahdollisuuksien niukkuus periytyi seuraavalle sukupolvelle. Yli kymmenen prosenttia suomalaisista oli työttömiä 1986.

Kun tarkastelemme suomalaisten jakautumista eri ammatteihin, käy ilmi, että miehistä peräti 65 prosenttia työskentelee rakennusalaalla, kaivoksissa, metsäteollisuudessa, maataloudessa, tehtaissa ja huoltoammateissa. Vain 11 prosenttia on liikealalla tai toimistoissa ja 24 prosenttia on sijoittunut toimihenkilöiksi tai akateemista loppututkimtoa edellyttäviin virkoihin.

Suomalaisten naisten ammatinvalinta on hyvin toisenlainen. Heistä suuri osa eli 41 prosenttia työskentelee liikeissä tai toimistoissa. Naiset ovat miehiä useammin toimihenkilöinä tai korkeakoulutusta vaativissa viroissa, joissa heistä työskentelee 32 prosenttia.

Piilotulot hämärtävät tilastoja

Toinen syy siihen, miksi suomalaiset näyttävät ansaitsevan muita huonommin, on että monet ovat sellaisissa työtehtävissä, etteivät he yksinkertaisesti ilmoita kaikkia tulotulojaan viranomaisille.

Tähän ryhmään kuuluvat lä-

hinnä ne naiset, jotka toimivat siivoojina, lastenhoitajina ja kotiapulaisina. He työskentelevät usein eri viikonpäivinä eri kodeissa ja saavat palkkansa käteisenä. He eivät maksa veroja, mutta eivät myöskään nauti eläke- tai vakuutusetuja.

Torontossa perhesiivooja ansaitsee 5-6 tunnin työpäivästä noin 60 dollaria, minkä lisäksi hän saa lounaan ja matkarahat. Tällä tavoin moni kanadansuomalainen nainen saa huomattavia tilastoissa näkymättömiä verottomia ansiotuloja. Piilotuloja voivat viikonloppu- ja iltatöillä hankkia myös kätevät suomalaiset rakennusmiehet.

Yhdeksän 10 suomalaisesta kävi lukion

On siis ilmeistä, että tilastot eivät kerro koko totuutta. On kuitenkin mahdotonta arvioida, kuinka paljon tällaiset piilotulot nostaisivat kanadansuomalaisten ansioiden keskimäärää, jos ne ilmoitettaisiin viranomaisille.

Kanadansuomalaisten suhteellisen korkea koulutustaso selvästikin edellyttäisi, että heitä olisi enemmän hyväpalkkaisissa viroissa. Kolme neljäsosaa suomalaisista on jatkanut opintojaan 8-vuotisen peruskoulun jälkeen, mutta kuitenkin vain yhdeksän prosenttia on suorittanut yliopistollisen loppututkimuksen.

Kanadalainen tutkija Derek

Wilkinson kiinnitti tähän huomiota jo kymmenen vuotta sitten. Hänen tutkimuksensa kohdistui Pohjois-Ontarion yhden oppikoulun oppilaisiin, jotka olivat etniseltä taustaltaan englantilaisia, italialaisia ja suomalaisia.

Tutkimus koski vuosia 1959-1965 ja se osoitti, että suomalaiset oppikoululaiset olivat ylivoimaisesti sitkeimpiä käymään koulua. Heistä lukion loppututkimuksen suoritti 90 prosenttia pojista ja 92 prosenttia tytöistä, kun vastaavat luvut italialaisilla olivat 84 ja 83 prosenttia ja englantilaisilla vain 58 ja 74 prosenttia.

Professori Wilkinsonin tutki samojen oppilaiden menestystä työelämässä kymmenen vuotta myöhemmin. Silloin hänen tilastolukunsa olivat kääntyneet päinvastaiseen järjestykseen. Aikaisemmin viimeisiksi jääneet englantilaisnaiset, vaikka eivät olleetkaan menestyneet hyvin oppikoulussa, ansaitsivat nyt kaksi kertaa ja italialaisetkin yli kolmanneksen enemmän kuin suomalaiset.

Omien tuki ja suhteet puuttuvat

Wilkinsonin totesi, että valtaosa kaupungin suomalaissyntyisistä oppikoulun suorittaneista oli heidän siirryttyään työelämään luokiteltava työläisiksi. Lukion suorittaneista englantilaisia 44 prosenttia oli johtavissa asemissa, mihin

suomalaisista oli yltänyt vain seitsemän prosenttia.

Kaikki tutkimuksessa mukana olleet olivat kasvaneet samassa kaupungissa ja kilpailleet samoista työpaikoista, joten selityksen suomalaisen huonoihin ansiotuloihin ja menestykseen työelämässä täytyy löytyä heidän kulttuuriperinteestään ja vanhemmiltaan omaksutuista asenteista. Heiltä puuttuu englantilaisnaisien suhdeverkosto ja italialaisten vahva yhteenkuuluvuuden tunne.

Italialaiset tekevät perinteisesti parhaansa auttaakseen toisia italialaisia, etsivät heille töitä ja kannustavat heitä kaikin tavoin eteenpäin.

Suomalaisten siirtolaisten asennetta muihin suomalaisiin leimaa sen sijaan itsenäisempi ja itseriittoisempi ajattelu. Jokaisen tulee selviytyä mahdollisimman pitkälle omillaan. Joskus suhteita häiritsee vielä kateus toisia suomalaisia kohtaan. Tutkimukseen osallistuneilla oli harvoin tukenaan suuri perhe ja heiltä puuttuivat myös hyvät yhteydet parempiin työpaikkoihin.

Osaltaan myös vanhempien asenne koulutukseen oli vaikuttamassa asioihin. Suomalaisille vanhemmille, jotka eivät itse olleet päässeet käymään oppikoulua, lasten pääsy yliopilaiksi on hyvin tärkeää. Jatko-opintoihin lapsia kannustettiin sitten huomattavasti vähemmän, ja kun parhaat yliopistot sijaitsevat usein pitkien matkojen päässä

suomalaisasutuksesta, korkeakouluopinnot jäivät useimmiten aloittamatta.

Pojista monet seurasivat isänsä jälkeä kaivoksiin, rakennuksille ja metsäkämpille ja tytöt jäivät kotipaikkakunnan myymälöihin ja toimistoihin. Suomalaiset lapset oli yleensä opetettu tyytymään osansa eikä vaatimaan liikaa. He näyttivät ottaneen sen opikseen.

Lasten kasvatuksessa suomalaisperheissä on korostettu myös kuuliaisuutta ja vaatimattomuutta. Perinteinen sanonta "Oma kehu haisee" saattaa olla hyvinkin totta Suomessa, mutta Kanadan työmarkkinoilla vaaditaan ennen kaikkea itseluottamusta, itsevarmuutta ja eteenpäin rynnimistä. Vaikeneminen ei ole kultaa silloin, kun on kyseessä omien taitojen osoittaminen tai omien kykyjen markkinointi. Nöyryys ei kannata kovassa kilpailuyhteiskunnassa.

Varpu Lindström
(HS)

Varpu Lindström

Kirjoittaja on Torontossa Kanadassa sijaitsevan Yorkin yliopiston Canadian Studies -laitoksen johtaja ja historian apulaisprofessori.

Tosinajattelijaa, rockmuusikko Hou Dejian on lakanut olemasta hiljaa.

Toisinajattelijaa katkaisi vaiennetun Kiinan hiljaisuuden: "Ylin johto yksin vastuussa verilöylystä"

Kiinan ylin johtaja Deng Xiaoping oli yksin vastuussa viime kesäkuun verilöylystä Pekingissä, sanoo toisinajattelijaa, rockmuusikko Hou Dejian. Viime viikkoina Hou on ainoana kiinalaisena toisinajattelijana antanut lausuntoja ulkomaisille toimittajille. Hän sanoo puhuvansa suoraan siitä huolimatta, että hänet saatetaan vangita haastattelujen ilmestyttyä.

Kesäkuun 3. päivän iltana, Taivaallisen rauhan aukion ollessa vielä rauhallinen, Hou sävelsi laulun nimeltä "Piao liang de chong guo ren" - "Kauniit kiinalaiset". Nimi viittaa taiwanilaisen Bo Yangin teokseen "Rumat kiinalaiset", jossa kiinalaisia moititaan epäkohteliaiksi, eripuraisiksi ja helposti alistuviksi.

"Olen samaa mieltä," Hou sanoo. "Mutta tuona iltana olimme kauniita."

Ystävänä, rakastatte vapautta
Levittäkää siipenne ja lentäkää
Ystävänä, pyydätte demokratiaa
Pankaa väkevät pyöränne
pyörimään

Me rumat kiinalaiset
olemme kauniita tänään.

"Kiinan on muututtava. Voin luvata, että jos näin jatkuu tarpeeksi kauan, Kiinasta tulee seuraava Romania. On onni, ettei meillä ole Ceausescua. On epäonni, ettei meillä liioin ole Gorbatshevia."

Hou muistuttaa, että Kiinassa on aina tapahtunut jotakin

tärkeiden henkilöiden kuoltua. Kesäkuussa erotettu puoluejohtaja Zhao Ziyang on vakavasti sairaana. "Jos Zhao kuolee tänä keväänä, jotain tapahtuu, eikä kukaan pysty sitä estämään."

Demokratia vieras kieli kiinalaisille

Houn mielestä demokratialiikkeen johtajilta puuttuu kokemusta demokratiasta. Hän haluaa lähettää viestin opiskelijajohtaja Wueraixille ja muille ulkomailla asuville:

"Harjoitelkaa demokratiaa nyt kun se on mahdollista. Oppikaa muilta. Länsimaiset ovat harjoitelleet satoja vuosia. Pyytäkää heitä opettamaan."

"Demokratia on kieli, jolla nykyaikaiset ihmiset kommunikoiivat. Meille se on vieras kieli jota emme ymmärrä ilman harjoittelua," Houn sanoo.

Hän ei usko, että kiinalaiset ovat valmiita demokratiaan. Kiinalaisiin on iskostunut or-

jan ajattelutapa, Houn sanoo. "Yli kolmetuhatta vuotta annoimme keisareiden viedä itsetuntomme. Joka kerran kun kiinalaiset kokoontuvat poliittisista syistä, he paljastavat pahat tapansa. He antavat kaiken johtajalleen."

Hou ei ole voinut jatkaa työtään ammattimuusikkona. Hän ei voi levyttää, sillä Kiinan ainoa levy-yhtiö on valtion valvonnassa.

Tosinajattelijana hän sanoo olevansa amatööri. "Ennen verilöylyä en ollut edes mielenosoittaja. Olin Taivaallisen rauhan aukiolla vain vieraana. Nyt olen demokratialiikkeen väliaikainen johtaja."

"En enää pelkää avata suutani, Hou sanoo. "En tiedä minkä hinnan joudun maksamaan, mutta olen päättänyt sanoa mitä ajattelen."

Taiwanista kotoisin oleva 33-vuotias Hou Dejian oli ennen viime kevään demokratialiikettä yksi Kiinan suosituimmista rocktähdistä. Toukokuun lopulla hän ryhtyi syömälakkoon Taivaallisen rauhan aukiolla.

Armeijan vallattua aukion syömälakon heikentämä Hou joutui sairaalaan. Kaksi päivää myöhemmin hän pakeni Australian Pekingin-suurlähe-

jatkuu sivulla 6

YK:n Törnudd puhui Suomen ja N-liiton suhteista Bostonissa

Suomen ja Neuvostoliiton väliset suhteet oli Yhdistyneitten Kansakuntien Suomen suurlähettiläs Klaus Törnuddin teemana hänen puhuessaan äskettäin Bostonin World Affairs Councilin jäsenille Ritz-Carlton hotellissa.

Törnudd aloitti puheensa toteamalla, että annettu puheenaihe ei yllättänyt, sillä "Suomi ei juuri pääse yksinään otsikoihin". Menneenä syksynä hän kertoi nähneensä yhden Suomea koskevan kirjoituksen New York Timesissa, ja sekin vain ruoanlaitosta.

Tsekkiläistä kirjailijaa Milan Kunderaa siteeraten Törnudd sanoi pienen valtion olevan sellaisen, minkä olemassaolo voi joutua kyseenalaiseksi milloin tahansa.

Hengissäpysyminen on tärkeintä pienelle valtiolle, hän jatkoi. "Järjestys on tärkeää."

Törnuddin kertoi kuulijoille lyhyesti maitten yhteisestä historiasta sekä Neuvostoliiton vallankumouksen ja toisen maailmansodan välisestä aikajaksosta.

Sota opetti Suomelle kaksi merkittävää asiaa: Suomella ei ole varaa aselliseen yhteenottoon ison naapurinsa kanssa ja sen, että muitten maitten apuun on turha luottaa. Diplomatia on ainoa mahdollinen keino.

"Päättäväisyys ja luottamus ovat suhteittemme avainsanat," Törnudd tähdensi.

Samalla pitää kuitenkin muistaa ylläpitää hyviä suhteita muihinkin maihin. Esimerkiksi Yhdysvaltain suh-

teet ovat erittäin tärkeät Suomelle.

"Mielellämme isännöimme Etyk-kokouksia ja muita idän ja lännen välisiä istuntoja," Törnudd sanoi.

Vuonna 1948 solmittu Ystävyyss-, yhteistyö- ja avunantosopimus (YYA) on Suomelle tärkeä, eikä millään tavalla riko Suomen asemaa itsenäisenä ja sitoutumattomana valtiona.

Neuvostoliitolle tärkeintä lienee se, että Suomi takaa turvallisen rajan luoteeseen.

Törnudd kommentoi myös viikkoa aikaisemmin Wall Street Journalissa julkaisusta Suomen puolustusta koskeneesta kirjoituksesta, minkä mukaan suomalaisilla ei ole ollenkaan ystäviä.

"Kirjoitus loi kuvan korviaan myöten aseistuneesta Suomesta," hän totesi. "Totuushan on, että vain 1.4 prosenttia hallituksen varoista käytetään sotilastoimiin," Törnudd selvensi.

Tänään sekä Nato että Varsovan liitto ovat kiinnostuneita Pohjolasta. Mutta Suomi haluaa pysyä sitoutumattomana uskoeen asuvansa yhdessä maapallon rauhallisimmista kolkista.

Mirja Törnudd, suurlähettiläs Klaus Törnudd ja Bostonin kunniakonsuli Leonard Kopelman World Affairs Councilin kokouksessa.

Henkilökohtaiset kontaktit ovat aina olleet Suomelle tärkeitä, eikä tilanne ole muuttunut perestroikan seurauksena.

Perestroikan vaikutukset on toki huomattu Suomessa. Uudenlainen avoimuus on ilmeistä. Suomelle on erityisen tärkeää sodanaikaisten tapahtumien uudelleentarkastelu.

Mielenkiinnolla on myös seurattu Baltian maitten itsenäisyyspyrkimyksiä. Eestierityisesti kiinnostaa suomalaisia.

Törnudd mainitsi myös maitten välisen yhteistyön lisääntyneen viime aikoina.

Ongelmiakin toki on. Yllätyksenä Suomelle oli se, miten saaste Suomen rajalla (Neuvostoliiton puolella) onkin o-

soittautunut paljon suuremmaksi kuin osattiin aavistaa. Suomalaiset ovat vaatineet hallitusta ryhtymään välittömiin toimenpiteisiin tilanteen parantamiseksi.

"Maailmalla tarkastellaan nyt Suomea eräänlaisena malliesimerkkinä," Törnudd totesi puheensa lopuksi lisäten, että "Suomella ei tosin ole haluja esimerkiksi."

Berkeley, CA.

Täällä on tulossa monia kiinnostavia ohjelmia. Kalevalan päivän ohjelmana.

25 p:nä kuulette kaunista kantelemusiikkia, runoja, sekä yhteislauluna vanhoja kansanlauluja.

Maalisk. 3 p., Keski-Pohjanmaan Maakuntakuoro Kokkolasta tulee konserttavierailulle pohjoisesta San Diegosta saakka. Heitä johtaa Simo Kangas. Toivomme runsasta yleisöä, kun he tulevat pitkän matkan takaa! Lähempiä tietoja heistä saatte soittamalla Erland Malliselle 893-6468.

Maalisk. 10 p., lauantai-iltana on Pyhän Urhon tanssit Veljeysseuran haalilla. Tanssimusiikin soittaa tunnettu John Molinari-Band. Siellä on aina humoristinen, hauska ohjelma. Kuningas ja Kuningatar valitaan myös. Tämä ohjelma alkaa klo 8:00 ill.

Lauantaina huhtik. 28 p., on Lauluuoron 30-vuotis- ja Vappuohjelma haalilla alkaen 7:30 ill. Siellä on myös tanssia ohjelman jälkeen.

Toukok. 13 p., on äitienpäiväaamiaisien Veljeysseuralla alkaen klo 9:00 aamulla.

Tammikuun ensimmäisenä päivänä Eila Kuosman'n äiti Hilda Roslin täytti 100 vuotta. Onneksi olkoon! Kuulin, että Aune Hendricksonin äiti saavutti myös tämän harvinaisen iän, mutta hän on jo poissa.

Laulukuoromme pitkäaikainen jäsen Elvi Lahti, omaa sukua Väänänen, kuoli yllättäen kotonaan. Hän oli syntynyt Enossa, Suomessa ja tuli nuorena Fitchburg, Mass:aan.

Elvi oli yli 70-vuotias, mutta häntä olisi luultu paljon nuoremaksi, sillä hän osallistui ahkerasti kaikkeen suomalaisten toimintaan täällä.

Hän oli vuosia Veljeysseuran virkailijana, ja oli aina auttamassa kun haalilla apua tarvittiin. Mieheensä Kaarlon kanssa he olivat nuorempina haalin hoitajiakin. Molemmat

myös lauloivat kuorossa.

Nyt he ovat poissa, emmekä surusta huolimatta voi muuttaa elämän kulkua. Otan osaa omaisten suruun. Elvin paikka on tyhjä myös Lepokodin hyväksi toimivien joukossa. Me kuorolaiset tulemme myös kaipaamaan häntä kauan.

Täällä on paljon flunssaa liikkeellä, Toini Laine on toipumassa auton ajettua hänen päällensä. Olen iloinen, että paranet hyvin Toini!

Monilla on ollut leikkauksia, mutta kaikista huolimatta kevät tulee, joten toivon, että sairaudet vähenevät!

Linnut, jotka ovat olleet pois keskitalven alkavat tulla takaisin. Mockinbirds -linnut ovat jo tulleet. Kerran kun perkasin rikkaruohoja pihassa, siellä oli etanoita ja sanoin hyi, hyi, kun näin ne.

Lintu oppi heti sen hyi sanan ja aina kun näki minut pihalla sinä kesänä, niin se lensi perässäni ja hoki hyi, hyi!

Tänne on ilmestynyt joukko vihreitä papukaijoja, joita en ole koskaan aikaisempina vuosina nähnyt. Ne pitivät aikamoista meteliä puissa, kun pysähdyin ja kysyin: Olettekos te siirrolaisia vai pakolaisia? Sain erittäin äänekkään vastauksen koko joukolta, mutta valitettavasti en ymmärtänyt.

Luin eräästä kirjasta, että vihreä papukaija on ainoa sen lajin edustaja Yhdysvalloissa, ja nimeltään Carolina -papukaija. Ehkä ne ovat muutaneet nyt sieltä tänne!

Hyvää kevättä!
Aini Tossavainen

Connecticut

Finnish-American Heritage Society'n kuukausikokous pidetään sunnuntaina, maalisk. 4. p:nä klo 1:30 iltapäivällä St. Johnin luterilaisessa kirkossa Brooklynissa.

Anita Smiley näyttää diakuvia Kiinan matkaltaan, minkä hän teki vain vähän ennen Tiananmenin aukion verilöylyä.

Talvikuukausien aikana järjestön toiminta on ollut hiljaisempaa, mutta on nyt palautumassa entiselleen. Oma rakennus Canterburyssä on parhaillaan remontin alla, lattiat ja seinät on revitty irti. Uudet on aikomus saada paikoilleen huhtikuun ensimmäisiin tansseihin mennessä.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Suomen Pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulivirasto on yleisölle avoinna passi-ym. asioissa maanantaista perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin: 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.
FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Floridan kuulumisia

Haapat ja Suomi College juhlien tähtinä

Suomi Opiston Heritage Centerin hyväksi pidettiin juhla St. Andrew's kirkolla 17. helmikuuta. Samalla annettiin kunniat Lucylle ja Edward Haapan töistä mitä he ovat vuosien varrella tehneet.

Seurakuntasaliin kerääntyi toistasataa Suomi Opiston kannattajaa ja ensin tarjottiin ihana päivällinen. Maittavan päivällisen olivat laittaneet Tauno ja Kerttu Rapo avustajien kanssa.

Päivällisen aikana juontajana toimi Paul Ollila seurakuntatalissa kuin myös kirkossa. Illan musiikista huolehtivat Janet Kivi ja maisteri Ed Haapa.

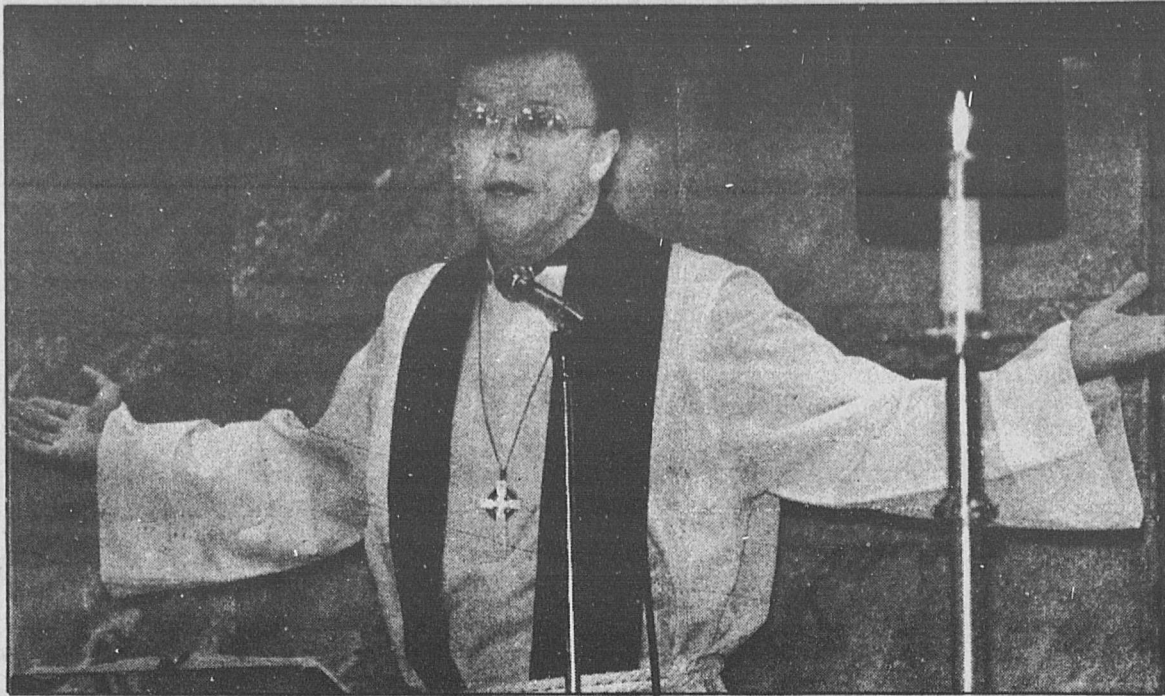
Paul Ollila selosti uutta Heritage Centeriä, joka on työn alla ja pitäisi valmistua tämän vuoden aikana. Talosta tulee kolmikerroksinen, jossa on opetushuoneita, teatteri ja museo amerikansuomalaisten historian tallettamiseksi.

Esittelyn jälkeen aloitettiin päivällinen kirkkoherra Pentti Mäen esittäessä rukouksen.

Maittavan päivällisen jälkeen siirryttiin kirkkoon kuulemaan varsinainen ohjelma. Aluksi laulettiin 'God Bless America' ja 'Maamme'. Paul Ollila kiitti muutamia lahjoittajia, jotka olivat tehneet lahjoituksensa paikanpäällä.

Kenttähaalilta oli onnittelemassa Mr. ja Mrs. Haapa ja Suomi Opistoa Reino Laine. Scandinavian seurasta oli Thor Soderholm. Hän ei voinut puhua äänen menetyksen takia. Finlandia Foundationista oli Mildred Kallioinen ojentaen seuran lahjan 500 dollaria ja Edward Haapalle plakaatin siitä työstä, mitä hän on tehnyt seuralle vuosien aikana. St. Andrew's kirkon puolesta onnitteli Pirkko Venetaja.

jatkuu sivulla 6

Pentti Mäki on pastorina St. Andrew's Lutheran Churchissä Lake Worthin suomalaisalueella. Tänä keväänä hän jakaa tehtävänsä suomalaispastori Seppo Paananen kanssa.

Suomalaispastori saapui St. Andrew'siin

Seppo Paananen saarnaa kirkossa toukokuun loppuun

LAKE WORTH - St Andrew's Lutheran Churchissä on helmikuun alusta kuultu saarnoja syntyperäisen suomalaispastorin suusta. Pastori Seppo Paananen länsisuomalaisesta Evijärven maalauskunnasta avustaa kirkon pastoria Pentti Mäkeä jumalanpalveluksissa ja muissa toimissa toukokuun loppuun saakka.

Paananen mukana saapuivat hänen vaimonsa Seija ja poikansa Petteri.

Paananen, 48, on kirkon ensimmäinen suomalaissyntyinen pastori sitten 1950-luvun, jolloin Suomessa syntynyt Frank A. Pelkonen perusti kirkon. Mäen mukaan Paananen tuo kirkkoon kodikkutta ja muistuttaa heitä entisestä kotimaasta.

"Monet ihmiset ovat iloisia kuullessaan ääneni, koska puhun suomea äidinkielenäni," Paananen sanoi. Hän saarnasi ensimmäisen kerran kirkossa 11. helmikuuta.

Ohiossa syntyneen pastori Mäen suomenkielessä on hiven amerikkalaisesta aksenttia.

Noin kolme neljäsosaa St. Andrewsian aktiivisista jäsenistä on suomalaisia. Sunnuntaisin kirkossa saarnataan sekä englanniksi että suomeksi - kirkko on maamme eteläosissa ainoa, jossa saarna pidetään myös suomeksi, Mäki sanoo.

Suomen kielinen liturgia pidetään Suomen luterilaisen kirkon kaavan mukaan, englanninkielisessä taas noudetaan Amerikan luterilaisen kirkon käytäntöä.

Mäen mukaan Paananen tavoittaa myös kirkkoon kuuluttomat suomalaiset, esimerkiksi tuhannet Floridaan saapuvat turistit. Jotkut kirkon jäsenistäkin osallistuvat mieluummin suomenkieliseen jumalanpalvelukseen, vaikka puhuvatkin sujuvasti englantia.

Suomessa kirkon asema yhteisössä on Paananen mielestä keskeisempi kuin täällä. Sekä luterilainen että ortodoksinen kirkko keräävät verotuloja. Paananen kotikaupungissa Evijärvellä lähes kaikki asukkaat kuuluvat kirkkoon. Vuoteen 1920 jäsenyys luterilaisessa kirkossa oli Suomessa kaikille pakollinen.

Paananen ei palvele ainoastaan kirkon suomalaisia jäseniä, vaan työskentelee myös englanninkielisten seurakun-

talaisten kanssa kirkon eri toiminnoissa. Hän tekee lisäksi kotikäyntejä sairaiden

luokse.

Pastorit tapasivat toisensa jatkuu sivulla 6

Helmik. 22, 1990

Tämä viikko alkoi todella kauniisti kodissamme St. Andrew's Luterilaisen kirkon kuoro ja kirkon uusi pastori Seppo Paananen kävi tervehdyskäynnillä sunnuntaina. He pitivät täällä kauniin hartaushetken, josta asukkaamme pitivät kovasti. Lämmin kiitos teille kaikille.

Saimme kaksi surusanomaa. Sairaskodin kaksi pitkäaikaista asukasta kuoli; Amanda Syvönen 94-vuotiaana helmik. 17. p:nä ja Jenny Korpela helmik. 19. p:nä 93-vuoden ikäisenä. Esitämme omaisille osanottomme.

Keskiviikkoamuna Auttavat Kädet ahkeroi ja paljon kaunista jälkeä syntyi. Ilta-päivällä juhlittiin taas toden-teolla. Nyt oli vuorossa helmikuussa syntyneet kotimme asukkaat. Ohjelmaa suoritti trumpettitaitelija Tauno Kukko puhaltuen ilmoille iloisia säveliä. Eerik Saarman lauloi suoraan naisväen sydämiin,

säestäjänä Janet Kivi. Onnea kaikille helmikuussa syntymäpäiväänsä viettäville.

Torstaina Orimattilan Mieslaulajat sekä Kamarikuoro Kuopariset vierailivat kodissa tuoden terveiset kaukaisesta Suomesta. Oli ilo kuunnella teidän taidokkaita esityksiänne. Perjantaina pastori ja rouva Davidson pitivät hartaushetken luonamme pitkstä ajasta.

Lauantaina oli Annan Majassa suuret kahvaiset, yhdessä Turistiklubin ja Kenttähaalin järjestämänä. Tuhannet kiitokset taas kaikille juhlassa esiintyville kuin myös keittiön tarjoilusta vastuussa oleville. Annan Majassa on aina tunnelmaa.

Tahdon myös lämpimästi kiittää kaikkia kodissamme työskenteleviä vapaaehtoisavustajia, samoin kaikkia esiintyjä kuluneella viikolla. Teitä täällä tarvitaan.

Hoitoapulaisen paikka avoimena Lepokodin puolella. Otakaa yhteys Terttu Mäkeen puh. 588-4333.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

ILMOITUS

Floridan suomalaisten uusi puhelinluettelo on valmistumassa. Ilmoittakaa heti osoitteissa ja puhelinnumeroissa tapahtuneet muutokset kirjoittamalla Suomalaiselle Lepokodille. (Ei puhelimella)

Jos haluatte nimenne, osoitteenne ja puhelinnumeronne pian ilmestyvään luetteloon (uudet nimet), ilmoittakaa siitä osoitteella: Telephone Directory, Finnish American Rest Home, 1800 South Drive, Lake Worth, FL 33461.

Kaikki vastaukset lähetettävä ennen 2.20.1990.

Liikeilmoitukset puhelinluetteloon tulemme keräämään ilmoittajilta. Uusia ilmoittajia halutaan.

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmaita tai konsertti ja tanssia lopuksi. Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä. Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjavarakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Raivaajan sivuilta poimittu

25 vuotta sitten

27. helmikuuta, 1965

Lantan Turistiklubilla esitettiin Hilma Johanssonin kirjoittamaa "Syysromanssia". Einar Eskola ohjasi, näyttelijöitten lista oli seuraava: Arvo Katajisto, Helmi Eskola, Robert Jaakkola, Jenny Julin, Carol Jaakkola, Sylvia Haven, Otto Pooman, Einar Eskola ja Emil Elo.

2. maalisk.

Pääkirjoituksessa puitiin Vietnamin sotaa toivoen, että "samalla kun näytämme lujaa asennetta, pidämme ovet auki rehellisille neuvoteluille rauhan palauttamiseksi Vietnamin."

Bostonin Yliopiston sanomalehtikoulun professori Robert Baramin kerrottin esittäneen bostonilaisen Channel 2 televisioaseman ohjelmassa onnitelunsa Raivaajan 60-vuotisjuhlanumeron johdosta. Baram mainitsi lehden ilmestyvän Fitchburgissa ja sanoi sen olevan laajalti tunnetun suomalaisten keskuudessa kautta koko maan.

Maynard, Mass.:sta tiedotettiin T.Y. Taiston vuosikokouksesta. Johtokunta oli seuraava: Lauri Toivonen, (puheenjohtaja), Jussi Helander, Roy Helander (kirjuri), John Williams, Ahti Jaakkola, Fritiof Tofferi ja uusi jäsen Kusti Aromaa.

Kokouksessa valittiin edustajat Raivaajan vuosikokoukseen. "Valituiksi tulivat Jussi Helander ja Lauri Toivonen. Edustajia ei erikoisesti evästetty."

New York City'n uutisissa kerrottiin neekeri Mahlom X:n saaneen saarnansa helmik. 21. p:nä. Hänen sanottiin opettaneen miekkaan tarttumista ja "niin hän kaatui aseensa uhrina."

50 vuotta sitten

26. helmikuuta, 1940

New York Cityssä järjestettiin Työväentalolla ilta Suomen hyväksi. Kaikista järjestelyistä vastasivat paikalliset "Butlerit ja Chauferit". Heidän kerrottiin tarjoavan "lippuja, jotka maksavat yhden dollarin kappale ja jos joku alkaa natisemaan hinnan suuruudesta, niin heti on vastaus valmiina: 'Jos Suomi ei ole sinulle dollarin arvoinen, niin pysy pois!' -Näyte siitä, että Suomi on suomalaisille arvokas on se, että tähän mennessä yli 900 lippua myyti!"

28. helmik.

Baldwinville, Mass.: "Tästä kylästä ei ole kirjoitettu 20 vuoteen Raivaajaan. Tämän kirjoittaja keräsi täällä Suomen hyväksi \$56.50 ja Mrs. Kauppinen on kutonut sukkia ja lapasia ja on saatu 1 palttoo, 1 turkki, 2 takkia ja kaikki viety Gardneriin C.H. Kuniholmille, josta ne laitetaan Suomeen."

2. maalisk.

Ashtabula, Ohioista rapor-

toitiin seuraavaa: "Toivo Sjögren, joka lähti Suomeen täältä Ashtabulasta tammikuun alussa, ilmoittaa Helsingistä 22. p. tammikuuta päivätyssä kirjeessään päässeensä onnellisesti perille.

Mr. Sjögren mainitsee kirjeessään, että vapaaehtoiset amerikan suomalaiset harjoittavat hiihtoa kovasti ja valmistautuvat ottamaan paikansa taistelevien tovereittensa riveissä ja myöskin, että kaikki täältä lähetetyt lahjat otetaan vastaan suurella kiitollisuudella."

75 vuotta sitten

26. helmikuuta, 1915

Harrisville, HN:stä kerrottiin seuraavaa: TOIMINTAA EI TÄÄLLÄ saa hereille ampu-mallakaan. Kokouksissakaan ei käy kuin muutamia henkilöitä. Olisi suotavaa, että saisimme alueen puhujan paikkakunnallemme, toivotavasti se toimenpide voisi herättää takäläiset toverit toimintaan."

1. maalisk.

Suomesta Ashtabulaan, Ohioon saapunut Wille Pietilä oli tuonut mukanaan tiedon, että "kaikki 21 - 24 -vuotiset terveet Suomen miehet on keisarillisella julistuksella määrätty sotapalvelukseen."

3. maalisk.

Saiman Näyttämöllä esitettiin Siiri Orjatsalon jäähyväisnäytäntönä Artturi Järviluoman näytelmää "Pohjalaisia".

HAAPAT ...

jatkoa sivulta 5

Välillä laulua esitti Terttu Voskressensky laulaen Sison sävellyksen, säestyksestä huolehti Haapa. Erikaisia lahjoittajia oli Leo Carlson, Johanna Järvi, Paul ja Ellen Ollilla sekä Walter Koski.

Kunnianosoituksen Ed ja rouva Haapalle esitti David Hinsä. Hän puhui mitä Ed Haapa on tehnyt vuosien aikana. Hän siirsi kaksi tuolia eteen ja johti pariskunnan istumaan. David siteerasi televisio-ohjelmaa 'This is your life' selostaen heidän elämänsä syntymästä asti. Lucylle on syntynyt Shelpy Ohiossa. Käynyt Wayne Universityn Detroit, Michiganissa. On soittanut viulua orkesterissa. Hän on myös toiminut useissa eri yhdistyksissä.

Edward Haapa on syntynyt Hancock Michiganissa, suorittanut maisterin tutkinnon. On ollut Suomi Opistossa, josta on jäänyt sydämeen Suomirakkaus, vaikka äiti oli ruotsalainen.

He tapasivat toisensa Kingsly Michiganissa, missä Ed toimi musiikin opettajana ja Lucylle opetti englantia ja latinaa. He avioituivat vuonna

Valkoinen talo ei houkuta enää

Yksikään maamme edellisistä neljästä presidentistä ei haluaisi ryhtyä virkaansa uudelleen.

Elossa olevista entisistä valtionpäämiehistä iäkkäin, 79-vuotias Ronald Reagan, sanoi USA Weekend -lehden haastattelussa nauttivansa vapaamman elämän suomasta mahdollisuudesta jutella ihmisten kanssa.

Jimmy Carter, 65, oli ilahnut uutisvälineiden aiempaa myötämielisemmästä a-

senteesta itseään kohtaan.

Kun Richard Nixonilta, 77, kysyttiin hänen halustaan päästä uudelleen presidentiksi, hän vastasi: "Ei, mikäli joutuisin vastaamaan noin tyhmiin kysymyksiin."

Samanikäinen Gerald Ford puolestaan tuumi, että nyt on jo nuorempien vuoro "palvel-la maata".

Kaikki neljä torjuivat ajatuksen entisten presidenttien ottamisesta automaattisesti esimerkiksi senaattoreiksi mukaan Yhdysvaltain johtoon.

Yli 13,000 allekirjoitti Kolin suojelu vetoomuksen

Yli 13,000 kansalaista eri puolilla Suomea on pannut nimensä Kolin kansallispuitoa ja suojelua vaativaan adressiin. Vetoomuksella pyritään varmistamaan Kolin ai-nutlaatuisten vaarojen ja mai-seman säilyminen.

Allekirjoittajina on mm. tunnettuja tiedemiehiä, taiteilijoita ja kirkon miehiä. Luonnon-suojelijat jatkavat nimien keruuta vielä helmikuun ajan.

Ukko-Kolin lähelle Paimenenvaaralle puuhataan las-kettelurinteitä ja isoa kallio-hotellia. Akka-Kolin rinteille rakennetaan lomamökkejä.

Exxon jatkaa Alaskan puhdistamista

Exxon Corp. on suostunut jatkamaan puhdistustyötä Alaskan rannoilla, jotka saastuivat jättitakkeri Exxon Valdezistä vuotaneesta öljystä.

Päätös syntyi viime viikolla valtion, liittovaltion ja yksityisten öljyvuo-toja hoitavien viranomaisten kokouksessa.

Exxon käytti rantojen puhdistukseen viime kesänä \$2 biljoonaa, ja sanoo talven myrskyjen sekä öljyä syövien bakteereiden vähentäneen öljyn määrää 50 prosentilla. Yhtiö on aiemmin kieltäytynyt jatkamasta puhdistusta.

Toukokuussa alkavassa operaatiossa pestään, aurataan ja kaivetaan ylös saastunutta maaperää. Arviolta 117 mailia 350 saastuneesta mailista on yhä kohtalaisesti tai vahvasti öljyn peitossa.

Leo Jaakkola soitti alto-viululla laulun 'Oi kiitos sa Luojani armollinen.' Ei mikään laulu olisi paremmin sopinut. Ennen loppurukousta sai puheenvuoron Edward Haapa selostaen vielä uutta rakennusta, joka valmistuu vuoden aikana.

Lopuksi laulettiin yhdessä Suomi Collegen oma marssi 'Suomi March', jonka jälkeen kirkkoherra johti loppurukoukseen. Vielä lopuksi; Edward Haapa on tunnettu ja pidetty paikkakunnalla ja varmaan monet, jotka eivät voineet olla juhlassa haluavat toivottaa Haapan perheelle hyviä ja terveitä vuosia eteen päin, voimaa toimia Suomi Opiston Heritage Centerin hyväksi.

Kaikki tulot menivät opiston Heritage Centerin hyväksi. Ruoka-aineet oli lahjoittaneet paikkakunnan toimihenkilöt. Pöydät oli koristanut Johanna Järvi. En voi olla mainitse-matta, niin ihanat ne oli kat-sella.

Vielä esitettiin ohjelmaa seuraten rovasti Viljo Heima-nin lämpimät onnitelusanat.

Aili Tokkola

Laillista pilveä

Erittäin harvinaisesta lihas-kouristustaudista kärsivä amerikkalainen George McMahon on saanut virallisen luvan polttaa marihuanaa tuskiansa lievittämiseksi. Yhdysvaltain lääkehallinto täsmensi vielä, että McMahon saa lääkere-septin, jolla hän voi ostaa hal-lituksen kasvattamaa marihuanaa.

Yhdysvalloissa on nyt viisi potilasta, jotka saavat laillisesti käyttää marihuanaa.

SUOMALAIS ...

jatkoa sivulta 5

ensi kerran lokakuussa 1988, jolloin Paananen vieraili Palm Beachin alueella. Jo ennen sitä Mäki oli alkanut puuhata suomalaispapin saamista kirkkoonsa.

"Olen ollut samassa seurakunnassa 17 vuotta, ja minusta tuntui, että tarvitsin muutosta," Paananen sanoi. Hän toivoo oppivansa jotain uutta ja pystyvän myös antamaan jotain seurakunnalle. Hän uskoo uuden ympäristön virkistävän, mutta sanoo, että Floridan aika on työtä, ei lomaa.

(Lähteenä The Palm Beach Postin artikkeli 17. helmikuuta, 1990.)

YLIN ...

jatkoa sivulta 3

tystöön, kun toinen syömälakolainen Liu Xiaobo pidätettiin.

Lähdettyään suurlähetystöstä kaksi kuukautta myöhemmin Hou antoi Kiinan viralliselle televisiolle haastattelun, jossa hän sanoi, ettei ollut nähnyt kenenkään kuolevan Taivaallisen rauhan au-kiolla. Monet pitivät häntä lausunnon takia petturina, joka osti mukavan elämän lupaamalla kuuliaisuutta puolueelle.

"Minua ei pakotettu antamaan haastattelua", hän sanoo ja kertoo, että ainoastaan sairaalassa hän näki kolme ruumista. Hou sanoo kuul-leensa lääkäreiltä, että sairaaloissa oli noin kolmesataa kuollutta. Hou arvioi että Pekingissä ammuttiin noin tuhat ihmistä.

Ei Ceausescu eikä Gorbatschovia

Houn mukaan Kiinan ylin johtaja Deng Ziaoping on vas-tuussa verilöylystä. Hän ei usko huhuihin, joiden mukaan Pekingin pormestari Chen Xitongin liioitellut tiedot mielen-osoituksen laajudesta saivat puoluejohdon lähettämään armeijan paikalle.

Houn mukaan Dengin velvollisuutena on tuntee totuus. "Ellei tiedä, mitä oven ulkopuolella tapahtuu, kuinka voi johtaa näin suurta maata?" hän kysyy.

(lähteenä Jari Lindholmin artikkeli Helsingin Sanomissa 18.2.1990)

Kuolleita

Toivo A. Huhtala

TEMPLETON, MA - Toivo A. Huhtala, 84, 1820 New Palm Way, Boynton Beach, FL, kuoli helmik. 23, 1990 Eastwood Pines hoitokodissa Gardnerissa. Hänen vaimonsa Alli I. (Nurmi) Huhtala kuoli 1988.

Hän oli syntynyt Quincyssa Erick ja Emma (Markkula) Huhtalan poikana ja asui useita vuosia East Templetonissa ennen kuin muutti Floridaan vuonna 1967.

Vuonna 1945 Huhtala osti John J. Holmbo Oil Co.:in East Templetonissa. Hän muutti sen nimen Huhtala Oil Co. ja toimi sen johdossa 22 vuotta ennen kuin jäi eläkkeelle 1967.

Edesmennyt kuului Gardner Lodge of Elks järjestöön, Templetonin Fish & Game Clubiin ja Otter River Sportsmen's Clubiin.

Kaipaamaan jäi poika Richard D. Huhtala, templeton; veli Reino Huhtala, Royalston; kolme lapsenlasta; kolme lapsenlasten lasta sekä joukko sisarusten lapsia.

Hautaus toimisto Smith, 69 Vernon St., Gardner, huolehti hiljaisuudessa toimitetusta hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Pine Grove hautausmaahan.

Eino Nyroos

CANTERBURY, CT - Eino Nyroos, 84, Elmdale Road, kuoli helmik. 19, 1990 Day Kimball sairaalassa Putnamissa. Hän vaimonsa Aili Nyroos kuoli vuoden 1989 kesäkuussa.

Hän oli syntynyt heinäk. 23, 1905 Suomessa, Eino ja Fanny Nyroosin poikana. Edesmennyt työskenteli useita vuosia newjerseyläisen S & S Refrigeration and Air Conditioning firman palveluksessa.

Kaipaamaan jäi kaksi sisarusten lasta Roy Rautio Canterburyssa, jonka luona hän asui, ja Eleanor M. Uhaluk, Greenville, N.C.:ssa.

Tillinghastin hautaus toimisto, 433 Main St., Danielson, huolehti hautauksesta.

Otto Mäki

STERLING - Otto J. Mäki, 75, 346 Princeton Road, kuoli 21. helmikuuta St. Vincent Hospitalissa Worcesterissa.

Hän syntyi 10. huhtikuuta 1914 Fitchburgissa Otto ja Tynne (Holm) Mäen poikana. Hän muutti Sterlingiin 1944, mitä ennen hän asui Oakdallissa.

Mäki toimi ohjaajana National Rifle Associationin Eight Point Sportsman's klubilla Sterlingissä.

Mäki oli maisemamaalari, ja hänen töitään oli esillä monissa paikallisissa taidenäyttelyissä. Mäki voitti useita palkintoja maalauksillaan. Lisäksi hän soitti saksofonia ja bassoviulua paikallisissa orkestereissa.

Hän oli Leominsterin Art Associationin entinen presidentti.

Häntä jäivät suremaan vaimo Olive (Lupien) Mäki; tyttäret Roberta Grandone, Berry; Dawn Mäki Methuen; Joelle Dzivasen, Worcester ja Justina Virgilio, Rutland; veljet Leo Mäki, West Boylston ja Simo Mäki, Heartwood, Va; sisaret Lea Oelone, Central Valley, N.Y. ja Laila Bean, Yarmouthport; kahdeksan lastenlasta; kuusi lastenlastenlasta sekä sisarusten lapset.

Hautajaiset pidettiin Miles Funeral Homessa, 1158 Main St., Holden. Edesmennyt haudattiin Worcester County Memorial Parkiin, Paxtoniin.

Anne Rintala

WORCESTER, MA - Anne E. (Matson) Rintala, 77, 5 Natural History Road, kuoli tammik. 24, 1990 University of Massachusetts sairaalassa.

Hän oli syntynyt Fitchburgissa John ja Hilma (Hokkanen) Matsonin tyttärenä ja asui Worcesterissa viimeiset 57 vuotta.

Edesmennyt oli Fitchburg High Schoolin ja David Hale Fanning ammattikoulun kasvatti ja työskenteli sairaanhoitajana useita vuosia sekä City että Worcester State sairaalassa ennen kuin jäi eläkkeelle 1973.

Kaipaamaan jäi aviomies Arvo J. Rintala; poika Kaarlo A. Rintala Sr., Upton; kolme lapsenlasta ja kolme lapsenlasten lasta.

Nordgren Memorial Chapel, 300 Lincoln St., huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Rural hautausmaahan.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Ituja tarjolla

"Minä istutin, Apollos kasvateli, mutta Jumala on antanut kasvun. Niin ei siis istuttaja ole mitään, eikä kastelijakaan, vaan Jumala, joka kasvun antaa."

Sain äskettäin olla Washingtonin osavaltiossa viisi viikkoa. Siellä ollessani tulin näkemään mitä runsas sade saa aikaan. Länsirannikon metsät ovat valtavat, mahtavat! Siellä ruoho kasvaa pihalla keskellä talvea, ja se on mehevän vihreää. Mutta kaikkein ihmeellistä, siellä on niin paljon kosteutta, että monissa puissa kasvaa sammal oksilla. Eräässä omenapuussa kasvoi mehevä sammalpeite oksilla, ja sammaleesta kasvoi muutamia pirteitä sananjalkoja (fren)! Ihmeellistä!

Jumala antaa kasvun. Näin se on luonnossa, ja näin se on henkimaailmassa. Vain Jumala voi antaa kasvun. Jumalan Sana selvästi ilmoittaa, että missä Pyhä Henki liikkuu ja saa tilaa ihmisen sydämessä, siellä tapahtuu kasvua. Olen tullut näkemään, työskennellessäni evankelistana siirtosuomalaisien parissa, että monet ihmiset puhuvat paljon Jumalasta, ikäänkuin heillä olisi ollut persoonallinen kosketus Jumalaan, mutta kun alkaa seurata heidän elämänsä tyyliä, pian tulee ilmi, että kaikki puhe on ollut vain huulten höpinää - ei ole kasvua! Elämä ei näytä todistetta, että Pyhä Henki olisi saanut vaikuttaa hedelmää.

Voi kuinka hitaita me ihmiset olemme antautumaan kokonaan Jeesukselle! Uskosta osaton pakenee Jeesusta; uudestisyntynyt usein yrittää auttaa Jeesusta siinä työssä jonka vain Hän voi suorittaa - hengellisen kasvun. Monet ihmiset pelkäävät Pyhää Henkeä, ikäänkuin Hän olisi jokin outo henki jostain pimeydestä. Monet uskovaiset taistelevat itse Pyhää Henkeä vastaan, peläten sitä, että he joutuvat menettäisivät hallinnan omassa elämässään. Kuitenkin koko ajan Jumalan Sana opettaa, että meidän tulee luovuttaa kaikki hallinta Herrallemme Jeesukselle, jos ha-

luamme päästä eteenpäin tästä elämästä.

Vain Pyhä Henki voi avata Jumalan Sanan oikealla tavalla. Vain Pyhä Henki voi johdattaa ihmisen kaikkeen totuuteen. Vain Pyhä Henki voi antaa meille voiman todistamaan Kristuksesta. Vain Pyhä Henki voi meitä lohduttaa, kun me kuljemme vaikeiden aikojen läpi. Vain Pyhä Henki saa aikaan pysyvät hedelmät, hyvän hedelmän, elämässämme. Vain Pyhä Henki antaa kasvun kylvetyille siemenelle ihmisen sydämessä. Kiitos Jumalalle Pyhästä Hengestä, jonka Hän lähetti maailmaan. Mikä suloinen, hyvä henki on Pyhä Henki!

Jumala antaa kasvun. Jumala kasvattaa Washingtonin ja Oregonin suuret puut. Jumala kasvattaa Pyhän Hengensä ja Sanansa kautta omia lapsiaan. Pyhä Henki on niinkin sade - se kastelee, virvoittaa, uudistaa, tyydyttää, tuo ravintoa... Galatalaiskirjeessä löydämme luettelon Pyhän Hengen tuomista hedelmistä: "Mutta Hengen hedelmä on rakkus, ilo, rauha, pitkämielisyys, hysyys, uskolisuus, sävyisyys, itsensähillitseminen." (5:22)

Ovatko nämä ominaisuudet käytössä elämässäni? Kysyn tämän sinulta, joka sanot olevasi uskova. Nämä ovat sellaisia ominaisuuksia, joita lihanmielisyys ei saa aikaan, ei edes kouluttamalla. Kyllä me aina silloin tällöin voimme tuoda esiin pitkämielisyyttä, hyvyttä, uskolisuutta, iloa jne. kun meidän lihaamme ei mikään ärsyt. Mutta annapa jonkin asian vähän tököistä itseminä. Jo tähtää!

Ei, on aivan naurettavaa itsensä narraamista luulla, että nämä hyvät Pyhän Hengen ominaisuudet ovat saatavissa muutoin kuin uudestisyntymisen kautta Jeesuksen Kristuksen yhteyteen, ja Hänen kanssaan jatkuvasti vaeltamisesta. Siellä missä Jeesus Kristus elää, siellä toimii Pyhä Henki; siellä missä Pyhä Henki toimii, siellä Jeesus Kristus elää - siellä tulevat myös näkyviin Jeesuksen ihmeelliset teot.

jatkuu sivulla 13

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Mack Stephenson Funeral Home

1004 S. DIXIE HWY. - LANTANA, FL 33462

Tel. 582-4124

David Jarvi

Funeral Director

Puhumme Suomea

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

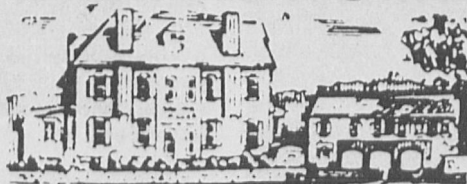
NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA

Hautatoimituksia
vuodesta 1896

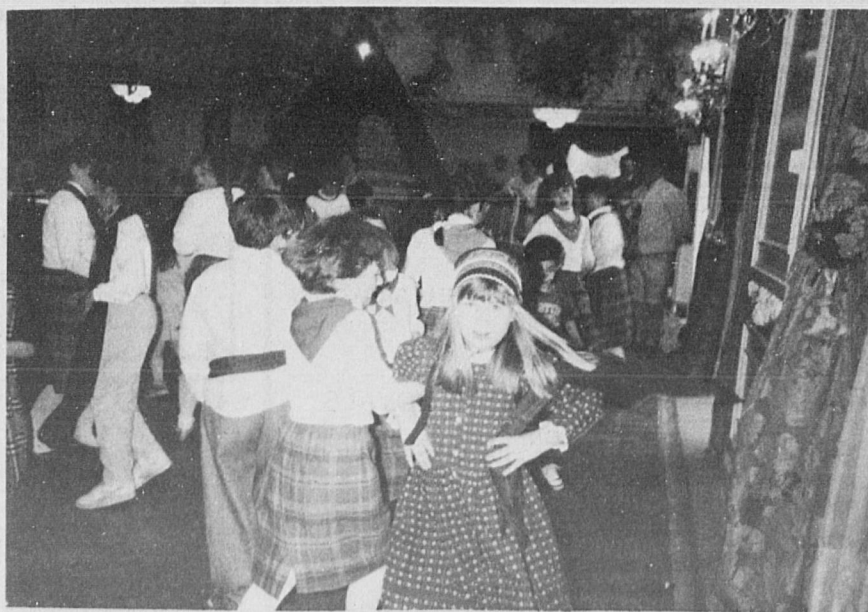
*The Finnish-American***RAIVAAJA****'Puttin' on the Ritz'**

BOSTON, MA - As part of its Third Annual International Cultural Festival, the Ritz-Carlton hotel here hosted a "Finnish Festival" earlier this month.

The festival ended with an event sponsored by Finnair called "Finland for Families" held in the hotel's Grand Ballroom on February 10.

The afternoon included sampling Finnish delicacies (above), tales by a troll in an authentic Lappish *kota* flown in for the occasion by Finnair (above left) and dancing by the children's folkdance group *Kuutamo* (below).

Photos by Elia Eagle and Joyce Hannula

Cape Society marks 7th year; hear Wiskari talk on 'The New Finland'

The Finnish-American Society of Cape Cod celebrated its seventh anniversary last week with a meeting featuring a talk on the "The New Finland and How It Got That Way."

The speaker, Werner Wiskari, a former correspondent and editor of *The New York Times*, sketched Finland's progress from a tumultuous and restrictive past into the "new calm" of the last eight years and the political normalcy of the last three.

The society's meeting, held in the parish hall of the First Lutheran Church of West Barnstable on Tuesday evening, Feb. 20, was attended by more than 75 people.

Before adjourning the meeting for a special anniversary coffee hour, the organization's president, Tauno Aalto, led the assemblage in a spirited singing of "Happy birthday, dear society."

The "new Finland" was defined by Wiskari as a land finally free of the political restrictions it had imposed on itself after the severe Soviet-Finnish crises of 1958 and 1961 in the hope of fending off any new trouble with Moscow. He said the restrictions kept two political parties out of government for extended periods and insured that President Urho Kekkonen would be re-elected three times without any real opposition.

In explaining how "it got that way," the speaker gave his audience a whirlwind tour of the 72-year history of independent Finland. Because of some seemingly miraculous happenings, he covered the first four decades in the form of fairy tale.

"Once upon a time," the tale began, "a vast tyrannical empire, stretching from Eastern Europe through most of Asia, exploded into revolution."

"And before it could be brought under control and solidified into a totalitarian land called the Soviet Union, the stubborn inhabitants of its westernmost extremity, a heavily wooded region studded with lakes and swamps, declared themselves independent."

"And this they did on December 6, 1917."

The focus of Wiskari's fairy tale was Finland's miraculous escape from being overrun by Soviet troops in both the Winter War of 1939-40 and the Continuation War of 1941-44. Thus, he said, Finnish freedom was twice miraculously preserved.

In the case of the Winter War, Wiskari said, the British and French were moving to send troops to help the Finns, and Moscow wanted a negotiated peace before they could arrive.

He said the miracle of 1944 stemmed from a difficult choice

the Soviet Union had to make: "It could either conquer Finland or beat the Western Allies into Berlin," Wiskari went on.

"It could not do both. And so it chose Berlin and agreed to a negotiated peace with the Finns."

The focus of the rest of his saga of Finland was on the Soviet-Finnish crises of 1958 and 1961, both of which Wiskari covered for *The New York Times*. At issue in both, he said, was "whether Finns detested by Moscow should be allowed to join in governing Finland."

Wiskari said the 1958 crises was over a newly formed five-party coalition that included two outspokenly anti-Communist Social Democratic leaders objected to by the Soviet Union. Moscow withdrew from all diplomatic and economic contacts with Finland until the government collapsed.

President Kekkonen had also been opposed to that government, warning that it would incur Soviet wrath, and, Wiskari said, he had worked from the inside to destroy it. The speaker said Kekkonen's political foes, especially the Social Democrats, had argued that Moscow would not object to the coalition if he backed it but he had refused to gamble on such an outcome.

Wiskari said the 1961 crises was over an attempt by Social Democrats and four other political parties to defeat Kekkonen in the 1962 elections by running an obscure civil servant named Olavi Honka against him.

He said the Soviets trusted Kekkonen as a President who

would faithfully implement Finland's neutrality policy but were suspicious of Honka because of his Social Democratic backing.

Consequently, Wiskari added, Moscow destroyed the Honka candidacy by demanding military consultations with Finland until the anti-Kekkonen front collapsed.

Wiskari said the Soviet-Finnish crises led to three restrictions on Finnish politics:

- Social Democrats were kept out of government until 1966, by which time they had installed a moderate party leadership.

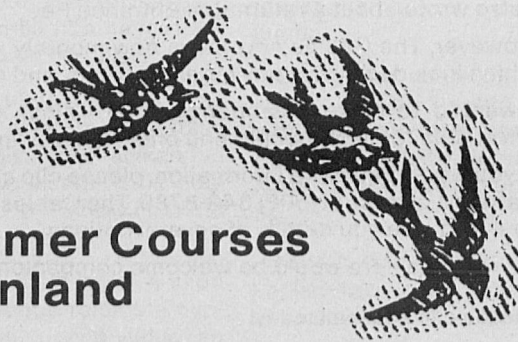
- No Finnish opposition party "dared to run a real Presidential candidate" until Kekkonen resigned for health reasons in 1981; the current President, Mauno Koivisto, swept into office in 1982 in "the first free" Presidential elections since 1956.

- The Conservative Party was kept out of government from 1966 until 1987, when "political normalcy returned to Finland."

Wiskari said that Finns, like most people, have been watching with fascination and satisfaction the almost incredible changes in the Soviet Union and the rest of Eastern Europe "as Communism has been losing its once iron grip."

"But there has been no relaxation of Finnish wariness," he said, "no inclination to consider changing the nation's foreign policy."

"Finnish leaders are re-emphasizing that neutrality is and must remain the Finnish way."

Summer Courses in Finland

The Finnish Kesälukioseura (Summer High School Association) offers various summer courses for young people.

- *Ulkosuomalaiskurssit* - learn the Finnish language and culture in summer courses for foreigners and students of Finnish origin.

- *Kesälukiot* - study different subjects like art, sports, math, languages, natural science or take part in special courses with Finnish and foreign young people. There are 30 different Summer High Schools all over Finland.

All Kesälukioseura courses

are open to young people studying Finnish abroad. Knowledge of Finnish is not necessary to participate in these international courses for young people ages 15-20.

For more information and application forms contact Kesälukioseura, PL 255, SF-00171 Helsinki, FINLAND, Tel. 358-0-666 121.

Applications for the *Ulkosuomalaiskurssit* are due by the end of March. Applications for the *Kesälukiot* are due by the end of April.

A few scholarships are granted to help cover participation fees or traveling costs.

To last a lifetime!

by Roy Helander

Do you remember when we bought some expensive appliance with the expectation that it would last a lifetime? Whose lifetime? Not the purchaser's but rather a fair judgment of a reasonable lifetime for the product.

My mother has a refrigerator that is reaching a ripe old age as is she.

When I asked how old it was, she replied: "We bought it at the Co-op when Misserian came."

Misserian was the first non-Finnish manager of the Maynard Co-op and took over from Arvo Rivers when he retired in 1962.

So mother's old Philco has been humming along for 28 years. In the meantime, my wife and I are on our third refrigerator in 36 years of marriage. To tell the truth, the first one (also from the Co-op) lasted as long as mother's when we left it in an apartment 18 years ago. The second one ran about ten.

Did you notice the "from the Co-op"? What a trust that first generation was able to create in their cooperative solution to their economic problems.

Even now when the last consumer co-ops disappeared from New England two decades ago, the belief persists that products sold there were of better quality than what the competition offered. The price was certainly better, but a Philco, no matter who sold it.

Even now I hear Maynardites often say "I wish we had the old Co-op" whenever they are upset by the local supermarket pricing, stocking and employee training programs.

And yet, built-in obsolescence is all around us. Is there anyone who has bought a new American made car and not had some exasperating problem the

first week? The front door knobs came off in my hand on my current car and water poured in through the front fresh air vents during the first rainstorm on my former one.

The only thing in our home that won't give up is the damned poinsettia that looks as good today as it did on Christmas eve. My forced paper whites and forsythia are overshadowed and out-seasoned by this red monster that doesn't know enough to give up, now that its season is long gone.

Another pest that won't give up is Richard Dyer, our "favorite" Boston *Globe* music critic. His dislike of Hynninen persists even though Jorma hasn't been anywhere near the Boston musical scene for months.

To wit: reporting on a recital of Schumann songs, Dyer states that "Evitt (David Evitt, a Boston-based baritone) is in the glorious prime of a first-class voice, and it's a crime that our musical economy doesn't allow him to sing this kind of music more often. Regularly we receive the highly publicized recordings of new lieder baritones from East Germany or Finland; none of them sings better than David Evitt does today."

But then we Finns are not the only ones to have our blood pressures raised by the "fair Richard".

The Handel and Haydn Society had a grand party recently, where everybody was in a good mood, that is, except director Christopher Hogwood, who was stung by Richard Dyer's scathing review of an H&H performance of Beethoven.

In reminding guests of a silent auction, Hogwood said a backyard swing was for sale and it would be ideal as a gallows for a music critic.

'Mesabi Red' performance to benefit IHRC

ST. PAUL, MN - In honor of the 25th anniversary of the Immigration History Research Center (IHRC), University of Minnesota, the Friends of the IHRC will present a benefit performance of *Mesabi Red*, a folk opera about the 1916 labor troubles on Minnesota's Iron Range.

The opera is the March offering of the Great North American History Theatre. The IHRC benefit is the first matinee of the opera's run and will be on Sunday, March 11, 2 p.m., at the Craford Livingston Theatre, 30 E. 10th St., St. Paul (in the Science Museum).

For tickets or information, call the IHRC, 627-4208, 8:30 to 4:30 weekdays.

The original script of *Mesabi Red* was researched and written by Lance Belville; music and

lyrics are by folk musicians Charlie Maguire and Jim Miller.

Among the characters are immigrant miners and families, including several children (primarily of Italian, Croatian, Slovenian and Finnish origin); mine management; and IWW labor organizers.

With the counterpoint of humor and music, the opera depicts the epic struggle of the miners and their families to improve working conditions and pay for the workers in "Mesabi Red", the iron ore and dust that premeated their lives.

Proceeds from this benefit performance and other fundraising during 1990 will be used to hire and train graduate students to process manuscript collections at the IHRC.

Finnish American Cultural Activities Newsletter

Strike closes Finnish banks

Except for the Interbank Osa-kepankki and the state-owned Postipankki, all Finnish banks have been closed since the beginning of February due to a dispute over bank workers salary increase.

For four weeks no transactions through the majority of Finnish banks have been possible. Because of the increased amount of customers, Postipankki was forced to close some of its offices during the early weeks of the strike. In many work places employers have started paying workers in cash.

Most stores and restaurants have continued to accept credit cards thus making it possible

for most Finns to lead a nearly normal life in spite of the strike.

Students and retirees, though, have been effected by the strike because they haven't received their payments from the government. Retirement pay and monthly student allowances are normally paid by direct deposit to the banks. The government has now started to pay pensions in cash.

Banks and bank workers have been negotiating but have not been able to reach an agreement.

Initially the employers offered a 5.7 percent increase while the workers demanded a 10 percent hike.

Kalenteri

CONNECTICUT

March 4 - Finnish American Heritage Society monthly meeting, 1:30 pm, St. John's Lutheran Church, Brooklyn. Program: Anita Smiley will show slides of her trip to China prior to the Tiananmen Square massacre.

ILLINOIS

Feb. 15-March 30 - Exhibition: Eliel Saarinen/Finnish American Architects, The Chicago Athenaeum, 333 West Wacker Dr., Chicago. Tel. 312-829-9650.

MASSACHUSETTS

March 4 - Kalevala Day program, 2:30 pm, McKay Campus School, Rindge Rd, Fitchburg. Honoring Kalevala translator Eino Friberg with readings, dance and song. Sponsored by Finnish Cultural Center. This program was postponed from last week because of the weather.

March 5 - Finnish Memorial Library open, 7:30-9:30 pm, Finnish Cultural Center, Room 205, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.

March 12 - Finnish Memorial Library open, 7:30-9:30 pm, Finnish Cultural Center, Fitchburg State College.

March 14 - Finnish American Club of Saima monthly meeting, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg.

March 17 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

March 18 - Special dinner dance, 2 pm, Saima Park, Fitchburg. Catered sit-down dinner, dancing to V. Honkala. No tickets at door. Tickets from Helen Hannula, Nils Granfors and many members of FACS.

March 29 - Raivaaja Publishing Co. annual meeting, 7:30 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St., Fitchburg.

June 29, 30, July 1 - Finnish Summer Festival, Saima Park, Fitchburg.

MICHIGAN

March 4 - Kalevala Day program, 3 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills. Sponsored by the Detroit area Knights and Ladies of Kaleva.

March 10 - Scandinavian Night, Finnish Center, Farmington Hills. Dinner & dancing. Reservations: 478-6939.

March 19 - Finnish Language Classes, Finnish Center, Farmington Hills. Beginning, intermediate and advanced classes planned. For more information: 478-9638.

July 26 - 29 - FinnFest USA 90, Suomi College, Hancock. Tel (906) 487-7202.

NEW JERSEY

March 3 - Jean Sibelius's "Karelia Suite" will be performed by North Jersey Symphony Orchestra, Marvin Von Deck, conductor, 8 pm, Tenafly Middle School Auditorium, Tenafly.

NEW YORK

March 4 - Finnish Aid Society Imatra annual meeting, 2 pm, Imatra Hall, 740-40th St., Brooklyn.

March 8 - Eeva Koskinen, violinist, with the New York Scandia Symphony, 8 pm, Merkin Concert Hall, Abraham Goodman House, 129 West 67th St, New York. Box office: 212-362-8719.

OREGON

March 16 - Finnish American Literary Heritage Foundation public program, 7:30 pm, Room 1717 Cramer Hall, S.W. Broadway and Montgomery, Portland State University, Portland. Program: Helmi Kortte Erkkila will present an illustrated slide program "Comments, Quotes and Quips on the Kalevala". Explores the pertinence of the Kalevala to modern life.

WASHINGTON, D.C.

March 3 - Finlandia Foundation Washington D.C. Chapter KALEVALA Dinner Dance, Ramada Hotel Ballston, Arlington, VA. Reservations: George Johnson 573-3379.

All programs subject to change

Eilana Lappalainen sings with Opera San Jose

Eilana Lappalainen as Leila

from Harri Siitonen

Eilana Lappalainen, an apparently Finnish-descended soprano, was a hit as Leila in an Opera San Jose presentation of Alexandre Bizet's comic opera "The Pearl Fishers", presented during February at San Jose, California.

Joshua Kosman, San Francisco *Chronicle* critic, reports that:

"At her best, Eilana Lappalainen boasts a vibrant soprano, firm and controlled without a hint of stridency.

"As the twice-beloved Leila, she was often heard at her best, particularly in her second-act aria and the ensuing love duet which was probably the high point of the evening.

"At other times, though - mostly in Act I - her control (and perhaps her concentration) wavered, making for fuzzy, uncertain results."

Opera notes

NEW YORK, NY - Karita Mattila, soprano, will be making her Metropolitan Opera debut in Mozart's *Don Giovanni*.

The performances are scheduled for March 22, 7 p.m.; March 26, 8 p.m.; March 29, 8 p.m.; April 2, 8 p.m. and April 5, 8 p.m.

The Metropolitan Opera is located at Lincoln Center. Its box office telephone is 212-362-6000.

Finnish Cultural News

Fitchburg, Mass

At press time yesterday donations to the Raivaaja Furnace Fund totaled \$1,660.00 (see the KATTILARAHASTO on page 2).

This is 77 percent of our goal of \$2,158.46. Have you sent in your contribution yet?

Program rescheduled for this weekend

FITCHBURG, MA - The Kalevala Day program, sponsored by the Finnish Cultural Center at Fitchburg State College, will be held Sunday afternoon, March 4, at the McKay Campus School, Rindge Road, Fitchburg, beginning at 2:30 p.m. Due to snow it was postponed from February 25.

The program will consist of readings, song and dance. Eino Friberg, translator of "The Kalevala, Epic of the Finnish People" will be honored. Refreshments will be served. There is no admission charge.

Toini Laakso

Herbert Matta, Scandinavian of the Year

Herbert Matta, Portland, Oregon and a board member of the national committee of FinnFest USA was named Scandinavian of the Year by the Scandinavian Club of Portland. The presentation was made during the intermission of the Order of Runeberg Songfest on April 8, 1989 in Portland.

This award has only been received by four other Finns since 1956, when it was first given.

The Finns who have received this honor are: John Virtanen, 1964; Boris Sirpo in 1966; Alpo Tokola in 1981; and Martha tenberg in 1986.

A reception and dinner to honor Matta was held on June 30, 1989. His contributions to the Finnish American community is extensive.

FinnFest USA
Owatonna, MN

THE GABLES OF FITCHBURG NOW RENTING

About a year ago, soon after moving here, I wrote an add for the Raivaaja. At that time I said this was like living in a castle.

The first three people to move here were Finnish so I then decided to spread the word about the good place I found.

I wrote about the many services and amenities offered at The Gables that have made my life more enjoyable.

I also wrote about a returnable Entrance Fee.

However, The Gables now has a new monthly rental plan, without that Entrance Fee, which includes all the privileges, services, and amenities that I have.

I wanted to make this change known since the rental program is probably more affordable for most people and offers greater investment flexibility.

If you would like more information, please clip and mail the attached coupon, or phone Patricia LaCross at (508) 343-8789, The Gables Marketing Director. She will arrange a tour and give you details of several options.

More Finns here would be welcome companions.

Please clip and mail today!

Name _____

Address _____

City, State _____ Zip _____

Telephone _____

Patricia LaCross, Marketing Director
935 John Fitch Highway
Fitchburg, Massachusetts 01420

R2/90

Ray Edwards
935 John Fitch Highway
Fitchburg, MA 01420

Annika Tverin oppii kansainvälisyyttä Tuftsin yliopistossa

Annika on Yhdysvalloista kokemusta jo lähes kolmen vuoden ajalta. Hän lähti Suomesta Illinoisin Knox Collegeen syksyllä 1987 opiskeltuaan vuoden Helsingin ruotsinkielisessä kauppakorkeakoulussa.

Ensimmäisenä aamuna Yhdysvalloissa lähdin etsimään aamiaista, ja kadulla joku nainen tervehti minua, Annika kertoo. "Ajattelin että miten ihmeessä tuo voi tuntea minut, kun vasta tulin." How are you -tervehdykseen vastaus sujuu sujuvasti vastaamattaman kuukauden kuluttua.

Knoxin opintoihin Annika sai stipendin US-Finland Educational Exchange Commissionilta. Kahdessa vuodessa hän suoritti B.A.-tutkinnon taloustieteissä. Nopeaa valmistumista selittää osaltaan se, että kauppakorkeakoulun ja lukion kurssit hyväksyttiin mukaan tutkintoon.

Annika sanoo, ettei jatko-opiskelu Amerikassa ollut pitkän suunnittelun tulos. "Jotenkin olen vaan jäänyt tänne. Yksi professoreistani kehotti minua Knoxin jälkeen hakemaan pariin amerikkalaiseen yliopistoon."

Tulevien diplomaattien koulu

Annika pääsi sisään sekä chicagolaiseen yliopistoon että Tuftsin yliopiston Fletcher School of Law and Diploma-

cyyn. Hän valitsi Tuftsia, joka sijaitsee Medfordissa, muuttaman mailin päässä Bostonista. "Koulu on erinomainen ja aineet kiinnostivat," Annika sanoo ja lisää pitävänsä Bostonista enemmän kuin Chicagosta.

Tufts Universityn 230 opiskelijasta noin 40 prosenttia on ulkomaalaisia. Koulu tarjoaa graduate-tasoisia kurssseja kansainvälisissä suhteissa, ja toimii yhteistyössä Harvardin yliopiston kanssa.

Annika aikoo suorittaa kahdessa vuodessa M.A.L.D.-tutkinnon. Puheessa vilahtaa ajatus diplomaatin urasta, johon monet koulun käyneet päätyvät.

Kansallinen Finlandia Foundation myönsi Annikalle viime vuonna \$3,000 stipendin. Se kattaa yhdessä suomalaisen Victoria stiftelsen ja Tuftsin yliopiston stipendin kanssa lukukausimaksut.

Annika jakaa huoneiston kahden muun opiskelijan kanssa koulun asuntolassa Medfordissa. "Minusta on tullut sellainen 'dormitory junkie,' tykkään asua toisten ihmisten kanssa. Asuminen on niin paljon hausempaa."

"Ruoka ja vuokra jäävät itse maksettavaksi," Annika sanoo, ja kertoo tienäänsä rahat kesätyöissä Suomessa. "Isä ja äiti maksavat puhelinlaskut, tietävät kai, että muu-

ten en voisi soittaa kovin usein," Annika naurahtaa.

Amerikkalaisten avoimuus tervetullut Suomeen

Annika on syntynyt Inkoossa, jossa eläkkeellä olevat maanviljelijä-isä ja kansakoulun opettajana toiminut äiti yhä asuvat. Annikan molemmat siskot ovat talousalalla, toinen Norjassa tilinpitäjänä, toinen Suomessa markkinointitoimistossa.

Tuftsia jälkeen Annika suunnittelee hakeutuvansa Suomeen töihin tai jatkavansa opintojaan suomenkielisessä kauppakorkeakoulussa. Hän sanoo joskus ajatelleensa tänne jäämistä, mutta uskoo viihtyvänsä paremmin Suomessa. "Ymmärrän suomalaisia kuitenkin paremmin, amerikkalaisia en aina tajua automaattisesti."

"Olen ehkä muuttunut enemmän ulospäin suuntautuneeksi," hän arvioi jenkki-vuosien vaikutusta itseensä.

"Suomeen haluan ottaa mukaani hyvät puolet amerikkalaisuudesta," hän sanoo, mainiten amerikkalaisen kohteliaisuuden yhtenä piirteinä, jota suomalaiset voisivat kopioida. "Maailma on hausempi kun sanoo välillä toiselle 'You look nice today.'"

"Kilpailuhenki on täällä voimakkaampi kuin Suomessa," Annika vertaa amerikkalaista opiskelua suomalaiseen. "Koulussa keskustellaan asi-

Annika Tverin opiskelee kansainvälistä lakia ja taloutta Tuftsin yliopistossa Bostonin lähellä.

oista paljon tunneilla, ja jos ei lue *New York Timesiä* on ihan ulkona."

Annika puhuu innostuneesti opiskeluaineistaan, kansainvälisestä taloudesta ja laista. Annikan äidinkieli on ruotsi, ja hän tuskailee, että suomeksi puhuminen tuntuu yhtäkkiseltään vaikealta. Sujuvalla suomella hän kuitenkin arvioi niin Suomen asemaa yhdyntävässä Euroopassa kuin Etelä-Amerikan talousongelmiakin.

"Kansainvälisten järjestöjen talousapuohjelmia hallit-

see usein 'markkinatalous tuo onnea' -periaate'. Ohjelmat kuluttavat luontoa liikaa." Annika sanoo. Luonnon suojelua hän pitää tärkeänä: "Jos kantti vain kestää, haluaisin joskus tulevaisuudessa yhdistää ekologian ja ekonomian."

"Täällä puhutaan että kapitalismi on voittanut kommunismin, ja historian kehitys on päättynyt. Minä en tajua tällaista ajattelua," Annika sanoo ja puuskahtaa käsiään levittäen: "Ongelmia on yhä, esimerkiksi köyhyys ja luonnon saastuminen."

Muisto lapsuusajan laskiaisesta

Kirj. Anna Laasanen

Joululoma on sivuutettu. Koulussa on aloitettu uusi lukukausi. Pitkä taival oli edessä; lupapäiviä ei olisi ennen pääsiäistä. Noihin aikoihin ei ollut hiihtolomia.

Eräänä päivänä helmikuun alussa, juuri ennen koulun loppumista, opettaja sanoi: "Minulla on jotain erikoista sanottavaa teille."

Sekunnissa tuli mieleen monia eri ajatuksia, toivoen hänen jotain hyvää lausuman. Ja niinpä olikin. Opettaja jatkoi: "On tehty päätös, että tämän vuoden laskiaisena tehdään vierailu naapurikylän koululle. Siellä pidetään hiihtokilpailuja ja lasketaan mäkeä. Tarjoilukin on luvassa, ei siis tarvitse huolehtia eväistä. Eikä läksyistä. Siitä tulee siis lupapäivä."

Hän jatkoi edelleen: "Hevoskyyti järjestetään kaikille."

Hymy hyppeli lasten kasvoilla, ja silmät kertoivat ilosta.

Aina olin ihailut opettajaa ja sitä, kuinka kaunis hän oli hel-

millä koristetussa puvussaan. Tällä hetkellä hän näytti kaunistakin kauniimmalta.

Iltarukoukseeni liitin: "Taivaan Isä, anna meille kirkas laskiaispäivä." - Taivaan Isä kuuli rukoukseni, sillä laskiaisaamu oli kirkas, pilvistä vapaa.

Hyvissä ajoin alkoi koulun pihaan saapua reimusta hypiviä lapsia. Useita yläluokan poikia saapui hevosineen ja kirkkorekineen. He olivat jo kyllin kykeneitä hevosia ohjaamaan.

Siskoni sijoitettiin kanssani samaan rekeen. Tunne oli niin läheinen. Pian oli hevoskaravaani valmis matkalle.

Mielialat olivat vilkkaat. Kulukset kilisivät. Hanki kirkkaana kimmelsi. Havupuut oli puettu mukheaan lumipukuun. Taivas niin ihmeen sininen.

Taival eteni sujuvasti. Aivan huomaamatta olimme jo naapurikylän koulun pihamaalla. Koulurakennus oli huomatti-

tavasti isompi kuin oma koulumme.

Siellä toimi kaksi opettajaa, jotka tulivat meitä tervetulleiksi toivottamaan. Heti huomasin heidän kippurakarkiset poronahkasaappaansa.

Kuulin, että he olivat olleet Lapissa koulunopettajina. Sieltä sijoituivat Keski-Suomeen.

Ajatukseni täyttyivät unelmista. Haluan tulla opettajaksi ja mennä Lappiin. Tuo unelma ei toteutunut. Vaan ovatpahan lapsuuden unelmat elämän aamunrusko.

Koulun ympärillä oli vilkasta liikettä. Siellä oli huvittajia. Hiihtäjät ja mäenlaskijat jaettiin omiin luoksiinsa. Minä en ollut osanottaja, vaan sivusta katselija.

Jännitys oli suuri lasten keskuudessa. Hiihtäjät valmiina, samoin mäenlaskijat. Laukaus kuului, reipasta oli alkua. Monet laskivat reippaasti saavotta. Toiset kaatua kupsahteli-

vat. Jännityksellä kaikkea seurasin.

Puoli päivää oli sivuutettu kun kilpailut päättyivät. Yksi meidän koulumme tytöistä selviytyi hiihtonsa voittajana. Ehkä oli muitakin voittajia meidän kylämme koululaisten joukossa, muistissani se on hämää häipynyt.

Muistissani on myös hämää häipynyt, mitä siellä paikinnoksi jaettiin.

Kilpailujen päättyttyä meidät sijoitettiin käsityöluokkaan. Pian siellä ujous haihtui. Oli kiva tutustua naapurikylän koululaisiin.

Pian seurasi tarjoilu: kuu-

maa kaakaota pullien kanssa. Sepä vallon mainiolta maistui. Tyytyväisiä katseita oli luokahuone täynnä.

Sitten seurasi kiitokset ja hyvästelyt ja lähdimme kotimatalle.

Kotiin kun saavuimme, oli ilta päivää vielä vähän jäljellä. Tuntui tavallaan mukavalta, kun ei tarvinnut läksyjen valmistuksesta huolehtia.

Me siarukset päätimme mennä rantamäkeen kelkalla laskettelemaan. Pimeys jo vallitsi, kun väsyneinä tupaan talsimme. Sittenpä äidin hernekeitto mainiolta maistui.

Fitchburg ja ympäristö

Kirkollisia

KALEVALA KIRJASTON KOKOELMIIN - Robert A. Foley (oik.), Fitchburg State Collegen kirjastonhoitaja vastaanottamassa Eino Fribergin Kalevala-käännöksen kirjaston kokoelmiin Finnish Cultural Center'n presidentti Aili Walsilta. Suomessa vuonna 1901 syntynyt Cambridgessä nykyisin asuva Friberg on ainoa suomalainen, joka on kääntänyt Kalevalan suomeksi englanniksi. Maaliskuun 4. päivän Kalevalajuhla klo 2:30 iltapäivällä McKay Campus Schoolin auditoriumissa on järjestetty hänen kunniakseen.

Uutispaloja

Fitchburgin Oliver Streetin palolaitos kärsii kaluston puutteesta ja on joutunut väliaikaisesti käyttämään lava-autoa paloauton korvikkeena. Kaupunki suunnittelee uuden paloauton hankkimista, mikä merkitsisi noin \$125,000 leikasta muihin ohjelmiin; esimerkiksi Main Streetin kunnostukseen, Coolidge Parkin luistinradan rakentamiseen ja ympäristön keveysrahoitukseen.

Palopäällikkö Frederick Buck sanoi toivovansa, ettei hätätilanteita synny ennen

kuun loppua, jolloin yhden paloauton kunnostus saadaan päätökseen. Pormestari Jeffrey Beanin mukaan uuden paloauton hankkiminen on jo aloitettu.

FITCHBURG - Autoilijoiden ei kannata enää kirotta itseksensä kuoppaisia teitä. Kaupunki on perustanut erityisen "pothole hot linen" eli puhelinnumeron, jonne voi ilmoittaa kevään sään synnyttämistä kuopista. Tarkoituksena on auttaa tienkunnostajia nopeammin löytämään korjausta kaipaavat paikat. Ilmoituksia kuoppien sijainnista otetaan vastaan numerossa 345-9614.

Fitchburgin pormestari Jeffrey Bean on antanut kau-

punginvaltuustolle ohjeet entistä tiukemmasta varojen käytöstä. Liittovaltion avun vähenemisen vuoksi kaupungin rahat ovat tiukalla, ja varat uusiin ohjelmiin joudutaan ottamaan aiemmin hyväksytyistä suunnitelmista.

Jokainen uutta ohjelmaa esittävä joutuu ehdottamaan, mistä vastaavat varat voidaan leikata. "Sanonta 'ota rahat budjetista' ei enää ole käytössä kaupunginhallituksessa," Bean sanoi. "Budjetti on vararikossa."

Fitchburgin asukasmäärä lasketaan tänä vuonna kahteen otteeseen. Ensimmäinen väestölaskenta alkaa tällä viikolla, kun kaupungin viranomaiset lähettävät lomakkeet täytettäväksi noin 20,000 takatuu seuraavalla sivulla

Raivaaja Publishing Company

Vuosikokous

Kaleva Koti
107 Mechanic St.
Fitchburg, Mass.

TORSTAINA
maalisk. 29. p:nä 1990

Kokous alkaa klo 7:30 ill. ja siinä käsitellään kaikki säännöissä määrättyt ja sääntöjen mukaisesti esille tulevat asiat. Kaikkia osakkeenomistajia kehoitetaan saapumaan paikalle. Ellei tämä ole mahdollista, heidän tulisi lähettää valtuutettunsa.

Kokous jouduttiin siirtämään toiseen päivään, koska Workers' Credit Unionin vuosikokous ajoittui samalle päivälle.

Fitchburg, Mass.:ssa
helmik. 26 p., 1990

EINO E. NIINIMÄKI
presidentti

BARRY HEINILUOMA
sihteeri

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

FUEL OIL

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittotiloja uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaust *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 ap.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 aam. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St.

Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaust *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehtarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillen hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, maalisk. 4 p., klo 7:15 aam. Suomen kielinen luterilainen tunti WCMX, 1000 am. Klo 8:15 Suomen kielinen Ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 9:00 Aukuisten Raamattu tunti. (Lastenhoito saatavana) Klo 9:15 Sunnuntaikoulu. Klo 9:30 Korkeakoululaisten Raamattu tunti. Klo 10:00 'Eldres' rukous. Klo 10:30 Englanninkielinen Ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 6:00 ill. Virkailijoiden kokous.

Keskiviikkona, maalisk. 7. klo 7:30 ill. pääsiäisen ajan hartaustilaisuus.

Torstaina, maalisk. 8. klo 7:30 Raamattu tunti.

Perjantaina, maalisk. 9. klo 7:30 'Koti-kirkko'.

Oletteko muistaneet tehdä lahjoituksen Raivaajan tukemiseksi?

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

TERVETULOA YSTÄVÄT

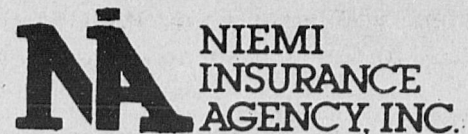
Rte. 2A, Lunenburg 345-1011

NORTH END SUBARU MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kauppavaje alimmillaan viiteen vuoteen

WASHINGTON - Kauppavaje laski viime vuonna erittäin myönteisen joulukuun jälkeen alimmalle tasolle siten vuoden 1984. Edellisenä vuonna alkanut lasku hidastui kuitenkin selvästi viime vuonna.

Kauppaministeriön äskettäin julkistamien lukujen mukaan viime vuoden vaje oli 108.6 biljoonaa dollaria, mikä merkitsee sen olevan alhaisin sitten vuoden 1984. Silloin vaje oli 106.7 biljoonaa dollaria.

Vajeen lasku oli viime vuonna vain 8.5 prosenttia, kun se oli sitä edellisenä vuonna tarkastettujen lukujen mukaan 22 prosenttia.

Vuoden 1987 tarkistettu vaje 152.1 biljoonaa oli suurin historiassa, ja 1988 kaupan alijäämä pieneni ensimmäisen kerran sitten presidentti Jimmy Carterin viimeisen hallitusvuoden 1980.

Asiantuntijoiden mukaan vajeen tuleva pieneneminen edelleen riippuu paljolti siitä, hiljeneekö talous edelleen, mikä vähentäisi ulkomaisten tavaroiden kysyntää kotimaassa.

Ministeriön samalla julkistamat joulukuun kauppavajut olivat Yhdysvaltain kannalta erittäin rohkaisevia marraskuun ennätysvajeen jälkeen.

Joulukuun tuonti laski 5.9 prosenttia ja oli 38.3 biljoonaa

dollaria, samalla kun vienti nousi 2.4 prosenttia ja oli 31.4 biljoonaa.

Tuontilukujen pienenemiseen vaikutti öljyntuonnin vähentyminen 10.5 prosenttia, mikä enemmän kuin kompensoi hintojen nousun 0.64 dollarilla barreliä.

Myös pääomahyödykkeiden, teollisuustarvikkeiden, autojen ja kulutustavaroiden tuonti väheni.

Vientipuolella lukuja nosti lentokoneiteollisuuden viennin elpymisen maailman suurimman liikennekoneiden valmistajan Boeingin puolestoista kuukauden lakon jälkeen.

Kesäksi kurssille Suomeen

Kesälukioseura ry järjestää jälleen ensi kesänä ulkosuomalaisille nuorille kurseja suomen kielessä ja kulttuurissa. Pariviikkokurssilla vahvistetaan suomen kielen taitoa ja tutustutaan samalla suomalaiseen arkipäivään.

Kesälukioiden oppilaista suurin osa on suomalaisia nuoria, mutta mukana on myös ulkosuomalaisia nuoria ja Suomessa opiskelevia vaihto-oppilaita.

Oppiaineet voi valita koulutason ja kielitaidon perusteella. Suomen kielen opetus järjestetään tasoryhmittäin niin, että myös vähän puhuvat voivat osallistua kurssille.

Ensi kesänä kurseja järjestetään seitsemällä paikkakun-

nalla, muun muassa Nauvossa, Oulussa ja Mäntsälässä. Monilla kursseilla suuri osa ajasta kuluu peleissä, uimalla, saunomalla ja ryhmätöissä, ja kieltä opitaan leikin varjoilla.

Kurssimaksu on 1,000 mk. Kesälukioseura myöntää sosiaalisin perustein avustuksia, lisätietoja saa seuran toimistosta.

Ilmoittautumisaika kielikursseille päättyy maaliskuun lopussa ja kesälukioihin huhtikuun lopussa. Lisätietoja ja ilmoittautumislomakkeet saa Kesälukioseuran toimistosta: PL 255, 00171 Helsinki, Finland. Esitteen ja ilmoittautumislomakkeen voi myös tilata numerosta (90) 660 564 (automaatti).

Suomen uutisia

Lapin poroja uhkaa joukkokuolema

Lapissa on kuollut nälkään kymmeniä poroja. Tilanne huononee koko ajan ja asian tuntijat pelkäävät, että odotettavissa on porojen joukkokuolema.

UUTISPALOJA...
jatkoa edelliseltä

louteen. Toisen väestölaskennan tekee huhtikuussa liittovaltio.

Väestölaskennat ovat toisistaan erillisiä, ja siksi asukkaita pyydetään vastaamaan molempiin.

Kaupungin laskennan perusteella laaditaan äänestyslistat tuleviin valtiollisiin vaaleihin. Liittovaltion laskenta on hieman laajempi, ja siinä pyritään keräämään tietoja myös asunnottomista.

Liittovaltion väestölaskenta alkaa huhtikuun alussa, jolloin laskijat kulkevat ovelta ovelle keräämässä tietoja. Laskenta jatkuu kesäkuuhun. Edellisessä laskennassa 1980 Fitchburg oli Worcesterin alueen toiseksi suurin kaupunki.

ITUJA...
jatkoa sivulta 7

Vain Jumala antaa kasvun. Ystävä, tarkasta elämäsi. Elätkö sinä Pyhän Hengen "sateen" alla? Vai vaellatko erämaassa, jossa kaikki kait ovat joko särkyneet, ja täten tyhjät, tai olemattomat? Etkö haluaisi kasvaa ja kukoistaa? Etsi tuoreita laituria. Älä jää kuivuuteen, kun tarjoilla on vettä - Elämän Vettä.

Jumala varmasti antaa kasvun. Ei kannata katsoa istutajaa, ei kastelijaa - he ovat vain ihmisiä. Jumala on kaikki kaikessa. Häneltä tulee kaikki hyvä. Avain Jumalan lähteille on Jeesus Kristus - Jeesuksen veri on ensimmäinen pesu jonka sinäkin tarvitset. Sitte tulee Pyhän Hengen saateet, jotka saavat aikaan kasvua. Eihän Jeesuksen tarvitse sinulle sanoa, "ja te ette tahdo tulla minun tyköni, että saisitte elämän." (Joh. 5:40)

Syynä nälkäkuolemiin on porojen poikkeuksellisen suuri määrä sekä jäänyt maaperä ja laidunalueiden niukkuus.

Virallisten tietojen mukaan Lapin metsissä laiduntaa noin 250,000 poroa, mutta epävirallisesti määräksi on arvioitu jopa 400,000 yksilöä.

89000 työtöntä viime vuonna

Työttömiä oli Suomessa viime vuonna keskimäärin 89,000 henkeä, 48,000 miestä ja 41,000 naista. Heillä oli 3.5 prosenttia työvoimasta, ilmenee Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen luvuista.

Edellisestä vuodesta työttömyysaste laski prosenttiyksikön. Yhtä alhainen työttömyys oli viimeksi 1970-luvun puolivälissä.

Työllisten määrä lisääntyi koko maassa 40,000:lla. Uudet työpaikat syntyivät etupäässä Uudenmaan, Turun ja Porin ja Hämeen, mutta myös Oulun läänin.

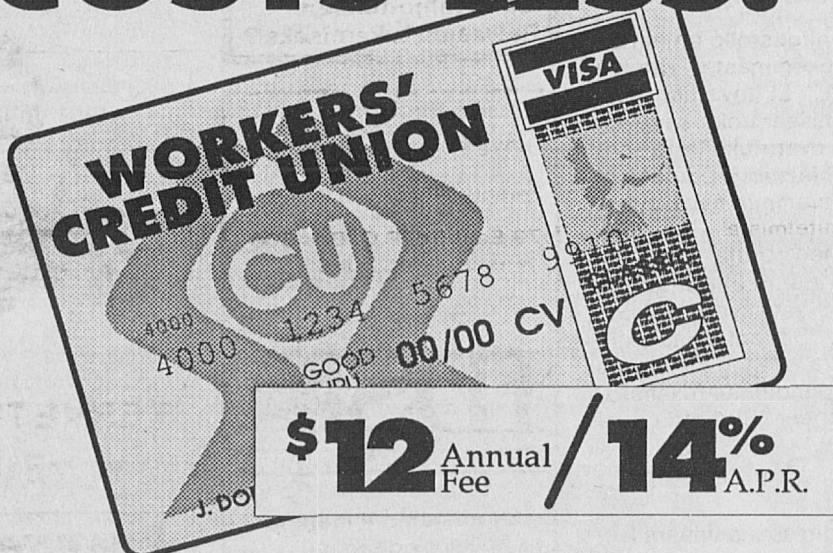
Rauma-Repolan Worcesterin venttiilitehdas menestyy

WORCESTER - Venttileitä valmistavan Neles Jamesburyn ensimmäinen vuosi suomalaisen Rauma-Repolan omistuksessa on ollut erinomainen, sanoo yhtiön presidentti Daniel L. DeSantis.

De Santis mukaan yhtiö on saanut ennätysmäärän tilauksia ja voittoja. Neles ja Jamesbury -yhtiöiden sulautuminen toisiinsa on nostanut myyntiä noin 20 prosenttia, de Santis sanoi.

Noin 900 Neles Jamesburyn 1,150 työntekijästä on Worcesterin ja Shrewsburyn tehtaita. Viime vuonna yhtiöön otettiin noin 100 uutta työntekijää.

OUR VISA COSTS LESS!

VISA from Workers' Credit Union—with an Annual Fee of just \$12, and an Annual Percentage Rate of only 14%, it costs much less than other VISA cards.

And You Don't Pay More For Cash Advances!

Unlike most bank cards, there is no additional interest charge when you use your WCU VISA to get a cash advance.

You still pay only 14% A.P.R. Try as you might, you won't find a better VISA anywhere than at Workers' Credit Union.

ANYONE CAN APPLY FOR A VISA CARD AT WORKERS' CREDIT UNION.

815 Main Street, Fitchburg 345-1021 • 40 Fairmount Street, Fitchburg 343-5810
313 Pleasant Street, Gardner 632-9200 • 12 N. Main Street, Orange 544-2188

Suomen uutisia

Suomen tulevaisuus on metsien ja tarkan tilannearvion varassa

Suomen on herättävä globaalisuuden aikaan

Suomen aseman paikantaminen Euroopan ja maailman viimeaikaisessa hullumieheissä ei ole helppoa. Liikumeiko itään vai länteen, etelään vai pohjoiseen? Virallinen Suomi antaa mielellään vaikutelman, ettei meidän tarvitse liikkua mihinkään. Sen kun vain kookötämme paikallamme niin kyllä muu maailma taas pyörittää meille suosiolliseen asentoon.

Pohjoisen Euroopan muutokset nousevat niiden kouriintuntuvien vaikutusten vuoksi väistämättä kansalliseen tarkasteluun. Puhumme tänään sujuvasti Euroopan integraatiosta, mutta emme juuri lainkaan globaalisesta integraatiosta. Pitkän päälle sen vaikutukset saattavat iskeä Suomen talouteen voimakkaammin kuin Euroopan tapahtumat.

Suuryritykset hylkäävät vanhat rajansa

Globalisoituminen tarkoittaa muun muassa sitä, että suuryritykset alkavat luopua kansallisesta identiteetistä ja kansallisista rajoista.

Muutokset tapahtuvat ensin aloilla, joiden luonne on kaikkialla samanlainen. Näitä ovat esimerkiksi kulutuselektronikka, kemikaali-, puunjalostus- ja koneteollisuus. Markkinat ovat näillä aloilla maapallonlaajuisia.

Ken pystyy maksimoimaan maailmanmyynnin voi parhaiten peittää uusien tuotteiden korkeat kehittämisskustannukset. Autoteollisuus lienee tästä paras esimerkki. Alan muutokset ulottuvat Saabin kautta Suomeen ja Uuteenkaupunkiin.

Kuluttaja ei välitä, mistä maasta auto on peräisin kunhan se on laadukas, tehokas, moderni ja hinnaltaan kilpailukykyinen. Sellaisia tulevat olemaan yleismaailmalliset autot. Niiden valmistamiseen tarvitaan vain muutama yritys eli vain muutama globaalinen autonvalmistaja jää eloon.

Suomi tarvitsisi nyt globaalisti ymmärtämistä. Kun yritystoiminta kattaa koko maapallon, myös valtion on aika tulla mukaan. Keiden kanssa suomalaiset yritykset liitoutuvat tai ketjuntuvat? Miten käy omistuksen? Riittääkö meille todellakin vain lähikulttuurien tunteminen? Kuinka suomalaisyritykset pärjäävät yhdyntävillä maailman-

markkinoilla?

Vielä viisi vuotta sitten ajateltiin, että Etelä-Koreassa valmistetaan Länsi-Saksassa kehitettyä elektroniikkaa. Tilanne on kääntynyt päinvastaiseksi. Korealaisissa tehtaissa Länsi-Saksassa länsisaksalaiset kädet valmistavat nyt korealaisia videonauhureita.

Yhdysvalloissa yksikään amerikkalainen yritys ei enää tuota radioita, kasettinauhureita, levysoittimia, videonauhureita eikä cd-soittimia. Amerikkalaisilla on huolia.

Suomen arvioitava uudelleen asemansa

Mitä Suomessa on tapahtunut? Lämpimurtoyrityksemme uusille teollisuudenaloille ei 1980-luvulla oikein onnistunut. Suomi on palaa-massa raaka-ainepohjaiseksi metsämaaksi, jonka tulevaisuus riippuu metsiemme elin-kyvystä.

Kun vertaillaan eri maiden raaka-ainelähteitä asteikolla 0-6, Etelä-Korea saa pisteluvun nolla. Se tarkoittaa, että maassa ei ole lainkaan raaka-aineita. Suomen pisteluku kolme on sekin ehkä liian alhainen. Meillä on olennaisesti paremmat lähtökohdat kuin Etelä-Korealla. Kuitenkin tämä Japanin entinen siirtomaa on noussut maailma johtavien tuottajien joukkoon kulutuselektronikassa, eikä vain näytäkseen japanilaisille, vaan ylläpitäkseen korealaisuutta maailmassa.

Sotilasvaltojen ja ideologioiden hallitsema maailman-

Amerikkalainen F-16 -kone saa lentäjiltä hyvät arvosanat

Amerikkalaishävittäjä suomalaislentäjien suosikki

Suomi pyytää lähiviikkoina tarjoukset kolmelta länsimaiselta lentokonetehtaalta uusista torjuntahävittäjistä. Amerikkalaisen F-16-koneen, ranskalaisen Mirage 2000:n ja ruotsalaisen JAS 39:n valmistajien vastauksia odotetaan lokakuussa.

"Vuosisadan asekaupaksi" nimetyn ja mahdollisesti noin kymmenen miljardin markan hankkeen tarkoituksena on ostaa Suomelle kolme hävittäjälaivuetta - 40 konetta lännestä ja 20 Neuvostoliitosta. Neuvostohävittäjästä lienee jo asiallisesti päätetty: se on

MiG-29.

Vaikka hävittäjäkauppa ei ole vielä alkua pidemmällä, Helsingin Sanomien lähteet kertovat nimenomaan amerikkalaisen F-16:n kiinnostavan lentäjiä. Kone on myös kolmikon halvin.

Ranskalaiset ovat kuitenkin markkinoineet Mirageaan tarkokkaasti. Mirage 2000 tulee lähipäivinä Suomeen. Dassault-Breguet -lentokonetehtas testaa sitä kylmässä ilmanalassa Rovaniemellä.

Ranskan puolustusministeriön valtiosihteeri kävi tammi-kuussa Suomessa kartoitta-

massa ns. vastaostomahdollisuuksia. Suomi edellyttää, että hävittäjien toimittajamaa ostaa suomalaisen teollisuuden tuotteita vähintään koneiden hinnan edestä.

Asiantuntijat pitävät ruotsalaisten mahdollisuuksia myydä JAS-koneita Suomeen erittäin pieninä. JAS:n kehityksessä on ollut suuria ongelmia. Yleisesti otaksutaan, että JAS tulee jäämään viimeiseksi Ruotsin lentokoneteollisuuden valmistamaksi hävittäjäkoneeksi. Tämänkin vuoksi suomalaisten kiinnostus JAS:iin on loppahtanut

Kaakkois-Suomeen ilmansaasteita N-liitosta

Kaakkois-Suomen luonnon kestokyky on ääriarjoillaan, katsoo Kymen lääninhallituksen ympäristötoimisto. Suurin uhka luonnolle tulee ilmastista, josta saastetta sataa enemmän kuin missään muussa kolkassa maata.

Sateen mukana tulee ympäristötoimiston laskelmien mukaan rikkiä 10-15 kiloa heh-

taarille vuosittain. Laskeuma on kolminkertainen nk. kriittiseen kuormaan verrattuna.

Rikin ohella myös läänin typpikuormitus on maan korkeimpia. Suurin osa saasteista tulee maan rajojen ulkopuolelta eli Neuvostoliitosta. Läänin oman teollisuuden saasteosuudeksi on arvioitu kymmenen prosenttia.

Jyrki Haikonen
(HS)
(lyhennetty)

Kirjoittaja toimii johtajana Elinkeinoelämän Valtuuskunnassa

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$568 - LOS ANGELES \$668
- TORONTO \$658

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -

* ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD *

For reservations contact:

TRAVEL SERVICE
40 East 49th Street, New York, N.Y. 10017
Telephones:
212-832-8989 or 800-223-0567
Puhumme suomea

Suomen uutisia

Holkeri antaisi edustajille päätösvallan ydinvoimasta

Kivelä lupaa jäsenkyselylle jatkoa keväällä

Pääministeri Harri Holkerin (kok) mielestä kansanedustajien tulisi tehdä päätös viiden ydinvoimalan rakentamisesta. "Metsään mennään, jos kansanedustajien tahtoa sidotaan puoluepoliittisilla päätöksillä", Holkeri sanoo mm. kokoomuslaisen Pohjalaisen äskettäin julkaisemassa Lehdistön Sanomapalvelun haastattelussa.

Hänen mielestään eduskunnan tulee säilyttää vapaa harkintavaltansa, sillä jo laki edellyttää ydinvoimalarat kaisun tekemistä parlamentissa.

Sinipunahallituksen ohjelman mukaan nykyisen hallituksen aikana ei tehdä päätöstä viiden ydinvoimalan rakentamisesta. Päätös tehdään ensi vuoden eduskuntavaalien jälkeen.

Kokoomuksen puoluesihteerin Pekka Kivelä kertoo, että kokoomuksen puoluetoimis-

Harri Holkeri

to aikoo vielä kevään kuluessa tehdä uuden jäsenkyselyn puolueensa piirissä. Kivelä kertoo keskustalaisen Savon Sanomien kolumnissa, että myös eduskuntaryhmä ja puoluevaltuusto saattavat päästää kyselyn piiriin.

Kokoomuksen puoluetoi-

misto kyseli tammi-helmikuussa jäseniltään muun muassa suosikkia puolueen seuraavaksi presidenttiehdokkaaksi. Suositummissa osoitettiin puolueen puheenjohtaja Ilkka Suominen, kakkosena oli pääministeri Holkeri ja kolmanneksi tuli ylipormestari Raimo Ilaskivi.

Pääministeri Harri Holkeri ilmoitti viime viikonloppuna kokoomuksen laivaseminaarissa, että tällaisten "pikku-pokien tulitikkuleikkien" on loputtava.

Kivelä kiittelee kirjoituksessaan myös Suomen ilmoitusta lähteä vastoin aiempaa päätöstään ehdokkaaksi vuoden 1991 eduskuntavaaleihin.

Kivelän mielestä päätös kertoo Suomen tulosvastuullisuudesta politiikassa: "Hän ei kuulu niihin, jotka jättävät yhteisen veneen ensimmäisen tilaisuuden tullen", Kivelä huomauttaa.

Suomen uutisia

CCL:n Arison:

Masa - Yards tuskin Sensation-aluksen valmistajaksi

LONTOO, Englanti - Maailman suurimman risteilyaluksen tilaus on lopullisesti luisumassa ohi suomalaisten suun. Masa-Yardsin osakkaana olevan Carnival Cruise Linen toimitusjohtaja Micky Arison sanoo äskettäin ilmestyneen lontoolaisen merenkulkulehden Lloyd's Listin haastattelussa hänen yhtiönsä olevan 95-prosenttisen varma, että Masa-Yards ei tee Sensation-alusta, sillä kustannukset kohoaisivat Suomessa varmasti yli 350 miljoonan dollarin.

Suomen hallitus ei Arisonin mukaan ole valmis tukemaan aluksen rakentamista millään tavoin. "Jos tilanne muuttuu, Masa-Yards palaa kuvaan", lupaa Arison.

Carnival-varustamo neuvottelee suuraluksen rakentamisesta lähinnä muiden Länsi-Euroopan telakoiden kanssa.

Arison mainitsee vakavimpana rakentajaehdokkaana italialaisen Fincantieri-telakan. Telakka sai juuri kolmen laivan tilauksen Carnivalin tytäryhtiöltä Holland American Linelta.

Arisonin yhtiö on käynyt neuvotteluja myös Japanin ja Etelä-Korean telakoiden kanssa suuraluksen rakentamisesta. Arison ei kuitenkaan usko, että ne ovat vielä valmiita tällaiseen urakkaan.

Arisonin mukaan Carnival aikoo säilyttää nykyisen omistuksensa Masa-Yardissa, sillä telakan tilauskanta on hänen mukaansa erittäin hyvä.

Tennilä yhdistäisi Devan ja Skdl:n eduskuntaryhmät

Taistolaiskommunistien Skp-yhtenäisyyden puheenjohtaja, kansanedustaja Esko-Juhani Tennilä yhdistäisi Skdl:n ja demokraattisen vaihtoehdon eduskuntaryhmät heti kun vasemmistoliiton syntyminen on varmistunut.

Tennillä esitti ajatuksen Skp-y:n keskuskomitean äskettäisessä kokouksessa Helsingissä.

Hän korosti, että radikaalivasemmiston kokoamista ja näin sen välitöntä voimistamista tarvitaan kiireisesti, koska kokoomus puhuu hallituksessa yhä voimallisemmin i-

sännän äänellä sosiaalidemokraattien alistuessa yhä avuttomampina renkipojiksi. Erityisen selvästi tämä näkyy Tennilän mielestä veropolitiikassa.

Tennillä sanoi pitävänsä tärkeänä yhdistää myös valtuustoryhmät kaikissa niissä kunnissa, joissa tilanne on hajanainen voimien kokoamiseen kypsytynyt. "Ei ole mitään syytä odotella vasemmistoliiton perustavaa kokousta, vaan vasemmistoliittoa tulee luoda kaiken aikaa käytännön toimilla", hän tähdensi.

Ympäristöystävällinen joutsen

Ympäristöä säästävät tuotteet voi erottaa todennäköisesti ensi vuoden alusta lähtien joutsenaiheisesta tunnuksesta.

Graafikko Kyösti Variksen suunnittelema yhteispohjoismainen ympäristömerkki perustuu pohjoismaiden neuvoston joutsentunnukseen.

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita. Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjä halutaan

Joka kolmas viljelijä sairas

Joka kolmas suomalainen viljelijä kärsii jostakin pitkäaikaisairaudesta.

Muuhun väestöön verrattuna viljelijät ovat Maataloustuottajain keskusliiton mukaan Suomen sairain ammattiryhmä. Heistä on pitkäaikaisairaita lähes 40 prosenttia.

Vastaava luku on muun väestön kohdalla 28 prosenttia.

Finnair announces a blessing for travelers to Finland, Scandinavia, the Soviet Union and beyond:

Daily Non-Stops To Helsinki

This year, we reinforced our position as the leading airline to Finland by becoming the only airline to offer daily non-stops to Helsinki from New York. We now have 11 non-stops weekly from our North American gateways - New York, Toronto, and Los Angeles.

Helsinki: Gateway to the East.

Combine the convenience of daily non-stop service to Helsinki with Helsinki's unique position as a gateway to Scandinavia and the first and best gateway to Moscow and Leningrad, and as the shortest way to the Far East, and you have the ideal way for the frequent traveler to go East.

Airport Limousine Service.

For First and Executive Class passengers, we also have a special airport limousine service in New York. You can go to or from the airport, from within a 50-mile radius, for only \$20.

Earn Up To 3 1/2 Times Actual Mileage for Frequent Travel.

The Finnair Frequent Traveler Plan is one of the most generous in the business, offering 5,000 bonus miles for joining and 3 1/2 times actual mileage flown for First Class passengers and double actual mileage for Executive Class passengers.

Finnair is also a travel partner with USAir. North American passengers flying Finnair to or from Helsinki are eligible to receive mileage credits for these trips on their USAir frequent flyer program.

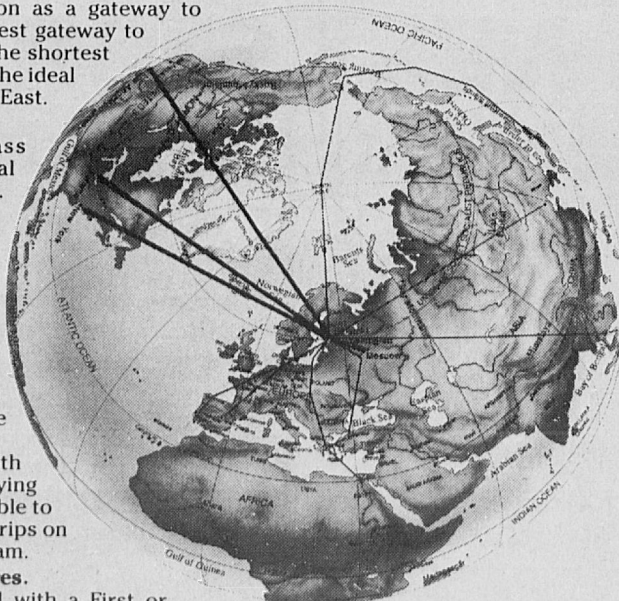
50% Spouse Fares.

And a spouse can travel with a First or Executive Class passenger trans-Atlantic to and from Helsinki 50% of our regular fare.

For more information, call Finnair, 800-950-5000, in New York, 212-889-7070. For cargo or Finnair Small Parcel Service, contact Finnair Cargo, 800-221-4300.

An uncommon concern for the individual.

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI KULMILTA

YK:n komissio tuomitsi Israelin asutus-suunnitelmat

YK:n ihmisoikeuskomissio on kehottanut Israelia lopettamaan Neuvostoliitosta muuttaneiden juutalaisten asuttamisen miehityksille arbialueille.

Kaikki komission jäsenmaat puolsivat kehtotusta lukuunottamatta Yhdysvaltoja, joka pidättäytyi äänestyksestä.

Komission hyväksymässä päätöslauselmassa sanotaan, että israelilaisten siviilien asuttaminen miehityksille alueille "on laitonta ja sotii Geneven ihmisoikeussopimuksia vastaan."

Israeliin odotetaan kolmen seuraavan vuoden aikana muuttavan jopa 300,000 Neuvostoliiton juutalaista.

Tiedemiehet haluavat lykätä Marsin lentoja

NEW ORLEANS - Miehittyjä avaruuslentoja Marsiin pitäisi tiedemiesten mukaan lykätä useilla vuosilla, ja selvittää miten säteily ja pitkäaikainen painottomuus vaikuttaa ihmisen elimistöön.

Presidentti Bush on julistanut miehitetyn Marsin lennon kansalliseksi tavoitteeksi, ja hallitus on kaavailut lentoa ensi vuosikymmenen alkuun.

Joukko biolääketieteen asiantuntijoita sanoi viime viikolla, että astronautit saattaisivat saada vaarallisen paljon syöpää aiheuttavaa säteilyä pitkien avaruuslentojen aikana.

Kolmivuotisen Marsin matkan aikainen painottomuus ja eristyisyys saattaisi aiheuttaa esimerkiksi geenimutaatioita ja psykologisia traumoja.

OPPOSITIOJOHTAJA... jatkoa etusivulta

totalitaariseen marxismiin pyrkimisestä.

USA poistaneet pakotteet

Presidentti Bush sanoi toivonsa, että Nicaraguan vallan siirto sujuu rauhanomaisesti. Hän ilmoitti aikovansa poistaa taloudelliset pakotteet "niin pian kuin mahdollista."

Kongressissa tuettiin yleisesti avun lähettämistä Chamorron hallitukselle. Varojen löytäminen on kuitenkin vaikeaa, koska Panaman invaasio ja avustukset Itä-Eurooppaan ovat tyhjentäneet valtion kassaa.

Jose Napoleon Duarte kuollut

MANAGUA - El Salvadorin entinen presidentti Jose Napoleon Duarte, 64, kuoli viime viikolla maksasyöpään, jota vastaan hän oli taistellut 22 kuukauden ajan. Duarte johti El Salvadoria vuosina 1984-1989.

Duarten aikana El Salvador oli yksi Yhdysvaltain uskollisimpia liittolaisia Väli-Amerikassa. Yhdysvaltain hallituksen mukaan Duarte oli ainoa vaihtoehto vasemmistokapinallisten voitolle tai oikeiston tyrannialle.

Duarten jättäessä virkansa vaaleilla valitulle seuraajalleen Alfredo Christianille hänen suosionsa El Salvadorissa oli alhainen. Maassa vallitsi kaikkien aikojen pahin talouskriisi, neuvottelut vasemmistosisien kanssa epäonnistuivat, ja Duarten kristillisdemokraattista puoluetta syytettiin korruptiosta.

Duarte oli mukana presidentinvaaleissa ensimmäisen kerran 1972. Yleisesti uskotaan, että hän oli lähellä voittoa, kun sotilashallitus keskeytti ääntenlaskun ja julisti oman ehdokkaansa voittajaksi. Duarte pidätettiin ja lähetettiin maanpakoon.

Sotilashallitukseen pettyneet aktivistit aloittivat

aseellisen taistelun hallitusta vastaan, ja 1979 maa oli sisällissodan partaalla. Hallituksen hajotessa Duarte liittyi valtaapitävään junttaan.

Duarte kritisoitiin mukanaolosta hallituksessa, jonka tiedettiin rikkovan ihmisoikeuksia. Elämäkerrassaan hän kirjoitti jatkavansa presidenttinä huolimatta "vasemmiston tai oikeiston tekemistä kauhuteoista", koska piti itseään ainoana maltillisena vaihtoehtona.

Sotilaspasseja palautettiin Liettuassa

Liettualaiset osoittivat mieltään ja palauttivat sotilaspassejaan viettäessään helmik. 16. p:nä itsenäisen Liettuan valtion perustamisen 72-vuotispäivää.

Itsenäisyyspäivää juhlittiin tänä vuonna vasta toisen kerran sen jälkeen kun Liettua liitettiin vuonna 1940 Neuvostoliittoon. Itsenäisyyspäivä on nyt myös julistettu viralliseksi pyhäpäiväksi.

Liettuan punakeltavihreitä lippuja liehui kaikkialla Vilnassa. Neuvostoliiton punalippuja ei ollut - toisin kuin viime vuonna - lainkaan näkyvillä.

Iso-Britannia poistaa E-Afrikan talouspakotteet

DUBLIN - Iso-Britannia ilmoitti viime viikolla poistavansa Etelä-Afrikkaa vastaan suunnatut talouspakotteet, sen jälkeen kun Euroopan yhteisö oli kokouksessaan päättänyt jatkaa pakotteita.

Pääministeri Margaret Thatcher uskoo, että jos Etelä-Afrikan presidentti F.W. de Klerk ei saa ulkomailta positiivista palautea tekemistään uudistuksista, valkoinen äärioikeisto saattaa kaataa hänen hallituksensa.

Iso-Britannia ehdotti Euroopan yhteisölle, että kaikki jäsenmaat luopuisivat pakotteista yhtä aikaa, jos Etelä-Afrikka lopettaa hätätilan. Muut yhteisömaat kuitenkin kieltäytyivät kompromissista.

Iso-Britannia ehdotti Euroopan yhteisölle, että kaikki jäsenmaat luopuisivat pakotteista yhtä aikaa, jos Etelä-Afrikka lopettaa hätätilan. Muut yhteisömaat kuitenkin kieltäytyivät kompromissista.

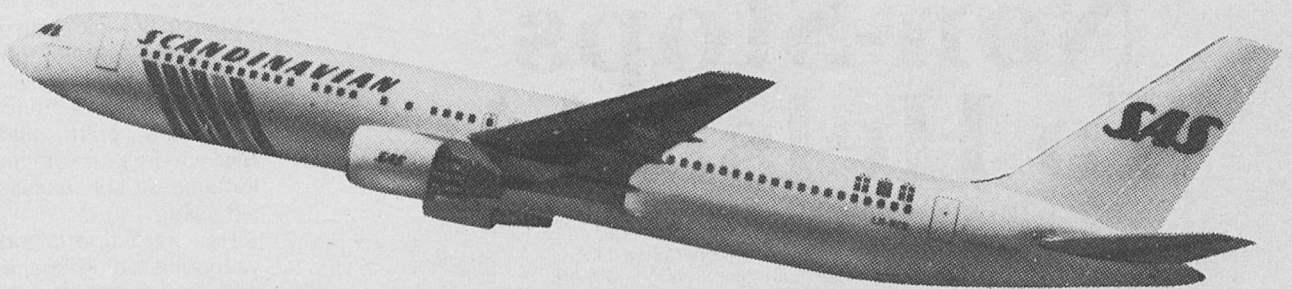
Asiantuntijat arvioivat Kiinan saasteongelman vakavaksi

Ympäristön saastuminen aiheuttaa "huomattavaa vahinkoa" miljoonille kiinalaisille, todettiin Kiinan hallituksen ja YK:n järjestämässä kansainvälisessä ympäristökokouksessa Pekingissä.

Kokouksessa varoitettiin, että vaaralliset jätteet saastuttavat juomavettä, elintarvikkeita ja kaloja. Ilman saasteet ylittävät reilusti kansainväliset normit.

Viisipäiväiseen kokoukseen osallistuneet 44 kiinalaista ja 14 ulkomaalaista asiantuntijaa vaativat Kiinan hallitusta ryhtymään pikaisiin toimiin: säännöksiä pitäisi kiittää ja rikkojia sakottaa.

Useissa Kiinan maaseudun tehtaissa ei jätteitä käsitellä lainkaan, vaan ne päästetään ympäristöön sellaisinaan. Neljä viidesosaa maan joista on saastunut.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES